

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

e-Government: Elektronizace veřejné správy v ČR

Předkládá: Bc. Tomáš Jarolímek

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

Zadávací list

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „e-Government: Elektronizace veřejné správy v ČR“ zpracoval samostatně a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

V Plzni, březen 2019

.....

Poděkování

Touto cestou bych rád poděkoval mému vedoucímu JUDr. Tomáši Loudovi, CSc. za cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích a vypracování diplomové práce.

Obsah

Úvod	1
1 Veřejná správa obecně	3
1.1 Historie veřejné správy od roku 1989.....	3
1.2 Základní vymezení pojmu veřejná správa	5
1.2.1 Státní správa	6
1.2.2 Samospráva	7
2 Historie eGovernmentu	9
2.1 Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby.....	10
2.1.1 Legislativa Smart Administration	13
2.2 Strategický rámec rozvoje veřejné správy	13
3 eGovernment	15
3.1 Vymezení pojmu eGovernment.....	15
3.2 Právní úprava eGovernmentu	15
3.2.1 Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy	15
3.2.2 Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.....	16
3.2.3 Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech	16
3.2.4 Další právní předpisy	17
3.3 Institucionální zabezpečení eGovernmentu	17
3.4 eGovernment a osobní údaje	18
4 Principy eGovernmentu	19
4.1 Princip zákonnosti	19
4.2 Dobrá správa a její principy	19
4.3 Princip hospodárnosti	20
4.4 Princip spolehlivosti a transparentnosti	21
4.5 Princip efektivnosti a včasnosti	21
4.6 Princip otevřenosti.....	22
4.7 Princip nestrannosti	22
5 Základní prvky eGovernmentu	24
5.1 Základní registry	24
5.1.1 Správa základních registrů	25
5.1.2 Registr osob.....	25
5.1.3 Registr obyvatel	26
5.1.4 Registr územní identifikace, adres a nemovitostí	27
5.1.5 Registr práv a povinností.....	28

5.2 Czech POINT	29
5.2.1 Historie zavedení Czech POINTu	29
5.2.2 Czech POINT a současnost	29
5.2.3 Výstupy z Czech POINT	31
5.3 Datové schránky	33
5.3.1 Cesta ke vzniku datových schránek	33
5.3.2 Provoz a rozvoj datových schránek	34
5.3.3 Právní úprava týkající se datových schránek	35
5.3.4 Typy datových schránek	36
5.3.5 Autorizovaná konverze dokumentů	38
5.4 Elektronický podpis, elektronická značka a časové razítko	39
5.4.1 Elektronický podpis	40
5.4.2 Elektronická značka	40
5.4.3 Časové razítko	41
6 eJustice.....	42
6.1 Veřejné rejstříky fyzických a právnických osob	42
6.1.1 Podání do veřejných rejstříků	43
6.2 Insolvenční rejstřík.....	43
6.2.1 Hlavní cíle fungování insolvenčního rejstříku	43
6.3 eSbírka a eLegislativa	44
6.4 Další služby eJustice	44
6.4.1 ePodatelna	45
6.4.2 Elektronický platební rozkaz.....	45
6.4.3 infoSoud a infoJednání.....	45
6.4.4 infoData.....	46
6.4.5 infoDeska	46
6.5 Portál e-Justice EU	47
7 Vývoj eGovernmentu	48
7.1 eRecept.....	48
7.2 Elektronický občanský průkaz.....	49
7.3 Elektronická pracovní neschopenka	50
7.4 Ubyport.....	51
7.5 Hlášení zásilek potravin živočišného původu z EU	52
8 eGovernment v Evropské unii.....	54
8.1 eGovernment v Německu	55
8.1.1 Datové schránky v Německu	55
8.2 eGovernment v Dánsku.....	56

8.2.1 Datové schránky v Dánsku.....	56
8.3 eGovernment v Norsku	57
8.3.1 Datové schránky v Norsku.....	57
8.4 eGovernment ve Francii.....	57
8.4.1 Datové schránky ve Francii.....	58
Závěr.....	59
Resumé.....	62
Seznam pramenů a odborné literatury.....	63
Seznam tabulek a grafů.....	70

Úvod

Tématem této diplomové práce je Elektronizace veřejné správy v České republice – eGovernment. Důvodem výběru tohoto tématu bylo zejména to, že v současné době je toto téma poměrně aktuální. Náš stát se snaží o zefektivnění fungování veřejné správy, o zjednodušení procesů a i přesto, že již před 10 lety se začalo s projektem elektronizace veřejné správy, tak stále je co zlepšovat.

Vzhledem k tomu, že toto téma je velice široké, tak hlavním cílem této diplomové práce je zanalyzovat fungování eGovernmentu v České republice, nahlédnout do historie a konkretizovat i aktuální strategie, projekty a cíle eGovernmentu. Dále obsáhnout hlavní prvky a nástroje eGovernmentu a provést komparaci elektronizace veřejné správy s vybranými státy Evropské unie.

Tato diplomová práce je rozdělena do několika dílčích kapitol. První kapitola je věnována veřejné správě obecně, protože eGovernment se týká veřejné správy, a tak je zapotřebí tento pojem nejprve objasnit. Další kapitola se zabývá historií eGovernmentu, protože i tato oblast se vyvíjela mnoho let. Třetí kapitola nese název eGovernment a převážná část této kapitoly je věnována právní úpravě, načež navazuje následující kapitola, která se ponese v duchu základních právních principů, které je bezesporu důležité dodržovat. V diplomové práci obsáhnou nejdůležitější prvky a instituty eGovernmentu, které využívají, nebo by měly využívat občané jak už při komunikaci s úřady, tak pro jejich větší informovanost a pomoc. Jedním z cílů práce bude též podrobněji popsat systém, který zefektivňuje soudní systém a soudnictví obecně, tedy eJustice. V souvislosti s touto kapitolou je dalším cílem této diplomové práce přiblížit též insolvenční rejstřík a institut elektronického platebního rozkazu, kde tato dluhová problematika je aktuálně v ČR značná. V posledních kapitolách bude zmíněn aktuální vývoj eGovernmentu v posledních letech i s popsáním blízké budoucnosti a vyberu z mého subjektivního pohledu buďto zajímavé prvky eGovernmentu nebo prvky, které se budou dotýkat nebo již dotýkají široké veřejnosti. V závěru práce bude provedeno srovnání eGovernmentu obecně a institutu datových schránek s vybranými zeměmi EU.

Práce a její dílčí kapitoly jsou rozděleny do podkapitol pro dobrou přehlednost, přičemž začátky kapitol jsou psány velmi obecně a připravují na obsah kapitoly. Práce je v prvních kapitolách psána v rovině obecnější a teoretické

s postupným konkretizováním v souvislosti s aktuálními a ne tolik známými prvky eGovernmentu. Celá práce je koncipována z právního pohledu.

Během zpracovávání této diplomové práce bylo čerpáno především z odborné literatury vztahující se k této problematice. Podkladem pro pochopení veškerých skutečností uplatňovaných v oblasti eGovernmentu mi byly příslušné právní předpisy evropského práva, zákony ČR, ale i podzákoné předpisy. Bylo také použito odborných a oficiálních webových portálů ústředních orgánů státní správy jako jsou ministerstva, či státní úřady, ale i portály veřejné správy.

1 Veřejná správa obecně

Na začátku této diplomové práce, která nese název Elektronizace veřejné správy v České republice – eGovernment, je nutné nejprve objasnit samotný pojem veřejná správa.

1.1 Historie veřejné správy od roku 1989

V oblasti současného vývoje veřejné správy je důležitým datem 17. listopadu 1989, kdy dlouhodobá nespokojenost občanů tehdejší Československé federativní republiky vyústila až v rozsáhlou studentskou demonstraci, která slavila velký úspěch i přes zásahy Veřejné bezpečnosti, které se rozhodně nedaly považovat za umírněné. Několik dnů po této události vzniklo Občanské fórum jakožto politické hnutí odpůrců totalitního komunistického režimu a automaticky se angažovalo v jednání s představiteli státu o budoucím vývoji republiky. Mimo jiného požadovali představitelé Občanského fóra změnu ústavy, konkrétně článku 4, který pojednával o vedoucí úloze Komunistické strany Československa, a dále se zasazovali o výrazné personální změny ve vedení federálního parlamentu. Federální shromáždění vydalo na konci listopadu novelu ústavy z roku 1960, do které byl přidán prvek humanity a demokracie. Naopak byla vypuštěna ustanovení týkající se spojení života lidu s prací a slovní spojení „marxismus-leninismus“. Na začátku prosince jmenoval tehdejší prezident Gustav Husák novou vládu, která měla odpovídat představám Občanského fóra, avšak tato očekávání naplněna nebyla, neboť členy vlády představovalo 16 příslušníků KSČ a 3 nestraníci, a proto přišlo Občanské fórum s vlastním návrhem složení vlády. O 2 dny později Husák ustanovil vládu čítající 21 členů, z nichž „pouhých“ 10 tvořili komunisté. Následovala rezignace dosavadního prezidenta Husáka a přijetí několika zásadních ústavních zákonů vztahujících se k volbě nové hlavy státu a organizaci zákonodárního sboru. 28. prosince 1989 byl jednomyslně zvolen do funkce prezidenta republiky jediný kandidát Václav Havel.

Společně se společenskými a politickými změnami došlo také na otázku státoprávního uspořádání a existence federace (vztahu obou republik) jako takové. Ačkoliv převažovali představy o fungování federace a její existence se předpokládala, s nově vytvářenými ústavními zákony, které Federální shromáždění přijímalo, docházelo stále častěji k přechodu výkonných funkcí a záležitostí týkajících se hospodaření států do výlučných kompetencí centrálních

orgánů jednotlivých republik. Došlo i na zavedení státního vlastnictví jednotlivých republik, do kterého přešla podstatná většina majetku federace. Na základě tohoto vývoje bylo pouhou otázkou času, kdy dojde k zániku federace a vzniku samostatných republik.

Veřejná správa jako celek prošla též mnohými změnami. Jednou z nich bylo vydání ústavního zákona o zrušení některých federálních ministerstev a dalších orgánů federální státní správy, čímž došlo k vytvoření nové struktury ústředních orgánů státní správy, které měly však povětšinou pouze metodickou či strategicko-koncepční funkci, jelikož výkonné funkce byly svěřeny jednotlivým státům, jak již bylo zmíněno v předchozím odstavci. Byl také přijat zákon č. 384/1990 Sb., o vymezení působnosti České a Slovenské federativní republiky ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti, který taxativně vymezil činnosti náležející do působnosti federace. Z toho dále vyplýval fakt, že převážná většina činností vykonávaných v rámci státní správy nadále náležela do působnosti republik či územních správních orgánů.

Celkový vývoj po sametové revoluci směřoval k výraznému oddělení státní správy od samosprávy a decentralizaci státní správy. Významným počinem bylo zrušení národních výborů, jakožto orgánů československé státní správy, a ukončení činnosti Národní fronty.

Základ v oblasti územní správy a samosprávy na našem území představovaly dva zákony přijaté Českou národní radou, a to zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), a zákon č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech. Obce se staly základní územní správní jednotkou a obecní zřízení představovalo zásadní změny v organizaci územní správy – především došlo k faktickému oddělení samosprávy a státní správy (výkonu přenesené působnosti), které do té doby byly vykonávány národními výbory a tím de facto slučovány. Účinností zákona o obcích z roku 1990 byly navíc stanoveny vztahy jednotlivých orgánů samosprávy, a to jak mezi sebou, tak ve vztahu k orgánům státní správy a obecním zastupitelstvům byla dána nezávislost přímé působnosti. V souvislosti s obecním zřízením byl přijat také zákon č. 368/1990 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, podle kterého se o dva měsíce později konaly volby do obecních zastupitelstev, jejichž působení pokračovalo i po rozpadu federace, a to až do roku 1994, kdy se konaly další řádné komunální volby.

Okresní úřady, které byly zřízeny výše zmíněným zákonem, nahradily předchozí okresní národní výbory a jejich činnost spočívala především ve výkonu státní správy v daných územních obvodech. Okresní úřady byly řízeny a kontrolovány vládou, konkrétně Ministerstvem vnitra, které navíc také regulovalo obecné právní předpisy vydávané ústředními orgány státní správy vůči okresním úřadům.

Přes veškeré politické snahy a protěžování nezbytnosti udržení federace se začaly objevovat názory kladně se stavící k samostatnosti obou republik, což nakonec vyústilo v rozsáhlé politické debaty ohledně osamostatnění a způsobu udržení výkonu veřejné moci v obou státech. Výsledkem jednání Federálního shromáždění bylo odstartování příprav pro přijetí nových ústavních zákonů, které by zajistily plynulý přechod výkonu veřejné správy z federace na samostatnou republiku, a proto byly před zánikem federace přijaty zákony ohledně dělení majetku federace a přechodu kompetencí federálních orgánů na orgány republik. Česká národní rada navíc schválila tzv. recepční zákon, přijala ústavu České republiky a zákon o zřízení armády ČR, ad. Česká a Slovenská federativní republika zanikla 31. prosince 1992 na základě ústavního zákona o zániku federace č. 542/1992 Sb. ¹

1.2 Základní vymezení pojmu veřejná správa

Pojem veřejná správa jako takový nemá v našem českém právním řádu legální definici, avšak veřejnou správu můžeme charakterizovat jako správu veřejných záležitostí ve veřejném zájmu. Pro vymezení pojmu veřejné správy je důležitý vztah veřejné správy a práva. Tento vztah má dvojí povahu – existuje vázanost veřejné správy právem a druhý typ vztahu veřejné správy k právu spočívá v možnosti veřejné správy vydávat právní akty. ²

Samotný pojem veřejná správa je užíván ve dvou pojetích. Prvním z nich je tzv. organizační pojetí, kterým se rozumí orgány veřejné správy, resp. správní orgány. Druhým z nich je tzv. funkční pojetí, kdy jde o výkon veřejné správy jakožto výkon podzákonné a nařizovací činnosti těchto orgánů. ³

¹ ČECHÁK, Vladimír. *Vývoj veřejné správy v Československu a České republice (1945-2004)*. 1. vyd. Praha: Eupress, 2004. s. 97-117

² MATES, P., MATULA, M. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. 3. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. s. 43

³ PRŮCHA, P. *Veřejná správa a správní právo*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2014. s. 10

Veřejná správa vykonává různé druhy činností. Pro veřejnou správu je charakteristická činnost iniciativní, regulativní a rovněž kontrolní. Dále veřejná správa také působí při aplikaci práva. Jak již bylo zmíněno výše, orgány veřejné správy mohou vydávat právní akty, jedná se o normativní právní akty a dále tzv. interní normativní akty. Těmito interními normativními akty mohou zavazovat ale pouze v rámci organizačních vztahů příslušného orgánu.⁴

Veřejná správa se člení na státní správu a samosprávu.

1.2.1 Státní správa

Státní správa je veřejnou správou realizovanou státem, kdy v každé společnosti, která je zorganizovaná ve stát, je státní správa nezastupitelnou součástí a je jejím základem.

Státní správu můžeme považovat za základní druh veřejné správy. Tento druh veřejné správy je začleněn do struktury státní moci a je součástí výkonné moci. Pro organizaci státní správy je důležitý princip vertikální hierarchie, nadřízenosti a podřízenosti. Orgány státní správy jsou vázány při výkonu své činnosti obecně závaznými právními předpisy, dále interními normativními akty a individuálními pokyny vyšších orgánů státní správy k vyřízení určitých záležitostí.⁵ Státní správa je vykonávána ústředními orgány státní správy, regionálními a krajskými institucemi a místními institucemi.

Funkce státní správy

Státní správa plní dvě základní funkce. První z těchto funkcí je aplikace zákonů, rozhodování o konkrétních právech a povinnostech fyzických a právnických osob při výkonu správy. Druhá z funkcí spočívá v provádění státní politiky, sledování státních zájmů. Pokud jde o aplikaci zákonů, tak státní správa v tomto směru rozhoduje častěji než samospráva.⁶

⁴ LOCHMANNOVÁ, A. *Veřejná správa. Základy veřejné správy*. 1. vyd. Prostějov: Computer Media s.r.o., 2017. s. 28

⁵ MATES, P., MATULA, M. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. 3. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. s. 46

⁶ MATES, P., MATULA, M. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. 3. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. s. 46-47

1.2.2 Samospráva

Oproti státní správě je samospráva veřejnou správou uskutečňovanou jinými veřejnoprávními subjekty než státem. Jedná se o subjekty korporativního charakteru označované jako veřejnoprávní korporace.⁷

Samospráva je určitým společenstvím, jehož členové si sami vedou své záležitosti. Pro tento druh veřejné správy je charakteristická demokratičnost ve vytváření základních samosprávných orgánů a podřízenost nebo alespoň odpovědnost ostatních samosprávných orgánů základním orgánům. Na rozdíl od státní správy, kde jsou pracovníci zpravidla ustavováni do funkce jmenováním, samosprávné orgány jsou ustavovány volbou. V samosprávě neexistuje vertikální hierarchická struktura. Nižší samosprávný orgán není podřízen vyššímu. Samosprávný orgán se při výkonu své činnosti řídí obecně závaznými právními předpisy. Pro samosprávu nejsou závazné interní normativní akty ani individuální pokyny orgánů státní správy ani vyšších samosprávných orgánů.⁸

Funkce samosprávy

Mezi funkce samosprávy patří především spravování záležitostí určitého společenství, jeho reprezentace a vyjadřování zájmů tohoto společenství. V rámci samosprávy existuje více funkcí, které nejsou realizovány výkonem veřejné správy, ale jinými formami, mezi které patří např. provozování určité činnosti zájmové nebo jiné povahy vlastními členy společenství a na vlastní odpovědnost samosprávného subjektu.⁹

Členění samosprávy

Samosprávu můžeme členit na zájmovou a územní. Zájmová samospráva je někdy také označována jako tzv. profesní. Tento druh samosprávy tvoří subjekty, které spojuje určitý společný zájem. Územní samospráva je zakotvena v Ústavě ČR, v hlavě VII. Jedná se o prostorově ohraničený celek, který má právo hospodařit a nakládat se svým majetkem a samostatně rozhodovat o svých

⁷ Veřejnoprávní korporace je sdružení osob, které je založeno na základě zákona a kterému byla svěřena pravomoc plnit určité úkoly ve veřejné správě.

⁸ MATES, P., MATULA, M. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. 3. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. s. 46

⁹ MATES, P., MATULA, M. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. 3. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. s. 48

záležitostech. Územní samosprávu tvoří obce, kraje a regiony soudržnosti. Obcím zaručuje Ústava ČR právo na samosprávu v základním rozsahu.¹⁰

¹⁰ LOCHMANNOVÁ, A. *Veřejná správa. Základy veřejné správy*. 1. vyd. Prostějov: Computer Media s.r.o., 2017. s. 30-31

2 Historie eGovernmentu

E-Government se vyvíjí od 90. let minulého století. Tento pojem začala využívat nejprve Velká Británie, která je v oblasti rozvoje eGovernmentu ze všech evropských zemí nejdále.

V České republice do poloviny devadesátých let dvacátého století neexistovala ucelená koncepce státní informační politiky. První snahou v této oblasti byl vznik Úřadu pro státní informační systém v roce 1996. Tento úřad převzal činnosti ve věcech státního informačního systému z Ministerstva hospodářství, které bylo zrušeno a z Úřadu vlády ČR. Dále byl zřízen Úřad pro veřejné informační systémy a zákonem č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy byla vymezena jeho působnost. Roku 2000 byl rovněž zřízen Úřad pro ochranu osobních údajů, který má v kompetenci dohlížet nad zpracováním osobních údajů.¹¹

První službu, kterou mohli občané v České republice vyřizovat elektronicky, bylo v roce 1999 podávání žádostí o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím. V roce 2000 byl zakotven do českého právního řádu institut elektronického podpisu, který měl občanům umožnit komunikovat s orgány veřejné moci elektronicky.¹²

Roku 2003 zanikl Úřad pro veřejné informační systémy a jeho místo zaujalo nově zřízené Ministerstvo informatiky. Toto Ministerstvo informatiky přineslo mnoho změn, např. došlo k novele zákona o elektronickém podpisu. Tato zmiňovaná novela uložila povinnost úřadům provozovat elektronické podatelny a zavedla institut elektronické značky. Ministerstvo informatiky mj. připravilo i státní informační a komunikační politiku, Broadbandovou strategii či Národní strategii informační bezpečnosti.

V souvislosti s potřebou zajištění bezproblémové implementace eGovernmentu a koordinovaného a efektivního způsobu zlepšování veřejné správy a veřejných služeb s využitím prostředků ze strukturálních fondů přijala

¹¹ VAVROCHOVÁ, S., ČEJP, V., ŠTĚPÁNKOVÁ, M., SAMKOVÁ, B., PŘICHYSTAL, A. *Vzdělávání v eGovernmentu*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola manažerské informatiky, ekonomiky a práva, a.s. 2014. s. 14

¹² VANÍČEK, Z., MARCHAL, S. A., PROKEŠ, J., ŠTEDROŇ, B. *Právní aspekty eGovernmentu v České republice*. 1. vyd. Praha: Linde Praha. 2011. s. 27

vláda v roce 2007 dokument „Strategie Efektivní veřejná správa a veřejné správy přátelské služby“. ¹³

Prvním významným krokem v elektronizaci veřejné správy, realizovaném Ministerstvem vnitra, bylo spuštění projektu Czech Point. Czech Point se postupem let rozvíjel a i nadále se vyvíjí. V roce 2008 byl ve spolupráci Ministerstva vnitra a České pošty realizován další projekt, a to datové schránky. V roce 2012 přibyl projekt Základní registry, který přinesl do oblasti elektronizace veřejné správy naprosto nový rozměr. Celý proces elektronizace veřejné správy v ČR je od svého počátku realizován za využití prostředků ze strukturálních fondů Evropské Unie. ¹⁴

2.1 Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby

Efektivní veřejná správa a přátelské služby veřejné služby neboli Smart Administration je vládní strategie. Cílem této vládní strategie bylo zajistit efektivní a koordinovaný způsob zlepšování veřejné správy v období 2007 – 2015 (původně 2007 - 2013). Hlavním cílem této strategie bylo zjednodušit postupy, které se doposud používaly ve veřejné správě. ¹⁵ Tato strategie byla, jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, přijata usnesením vlády ČR č. 757 jedenáctého července 2007. Tento dokument vytyčuje hlavní strategické cíle, pomocí kterých má být docíleno efektivního fungování veřejné správy a jejich služeb. Tyto cíle byly vytyčeny za účelem zvýšení kvality života občanů, prospěšnosti občanů se zaměřením na jejich potřeby a také socioekonomického růstu. ¹⁶ Hlavní cíle byly blíže specifikovány o rok později (tedy roku 2008) v dokumentu Seznam projektů Smart Administration:

„Zkvalitnit tvorbu a implementaci politik: Racionalizovat administrativní procedury s cílem zajistit jejich větší efektivitu a transparentnost, minimalizovat byrokratické prvky uvnitř veřejné správy (organizační re-engineering zahrnující přezkoumání stávajících struktur a agend a re-designing kompetencí a funkcí).

¹³ VAVROCHOVÁ, S., ČEJP, V., ŠTĚPÁNKOVÁ, M., SAMKOVÁ, B., PŘICHYSTAL, A. *Vzdělávání v eGovernmentu*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola manažerské informatiky, ekonomiky a práva, a.s. 2014. s. 5

¹⁴ VAVROCHOVÁ, S., ČEJP, V., ŠTĚPÁNKOVÁ, M., SAMKOVÁ, B., PŘICHYSTAL, A. *Vzdělávání v eGovernmentu*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola manažerské informatiky, ekonomiky a práva, a.s. 2014. s. 17

¹⁵ Smart Administration. *O Smart Administration*. [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/o-smart-administration-smart-administration.aspx>

¹⁶ Smart Administration. *Cíle Smart Administration*. [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/cile-smart-administration.aspx>

Zavést systém strategického plánování ve státní správě a zajistit jeho provázanost na finanční řízení.

Zlepšit a zjednodušit regulatorní prostředí a vytvořit atraktivní prostředí pro podnikatele, domácí i zahraniční investory: *Provést analýzu stávajících regulací s cílem identifikovat a odstranit nadbytečnou regulaci. Reformovat legislativní proces s cílem učinit tvorbu regulace transparentní, zavést hodnocení dopadu regulace.*

Zefektivnit činnost úřadů veřejné správy, snížit finanční nároky na chod administrativy a zajistit transparentní výkon veřejné správy: *Zavést systémy řízení kvality a sledování výkonnosti na úřadech veřejné správy. Zajistit adekvátní využívání ICT, vytvořit centrální registry veřejné správy tak, aby bylo možné bezpečné sdílení dat orgány veřejné moci a zároveň byl občanům umožněn oprávněný přístup k údajům vedeným v těchto registrech. Zlepšit vertikální i horizontální komunikaci ve veřejné správě, zajistit synergické působení různých úrovní veřejné správy. Zavést jednotný systém řízení lidských zdrojů ve veřejné správě, jasně nastavit motivační prvky a odpovědnost úředníků, prosazovat moderní vzdělávací a náborovou politiku. Důsledně prosazovat preventivní i represivní opatření v boji s korupcí. Modernizovat a restrukturalizovat daňovou a celní správu zvýšením efektivity v legislativní, organizační, personální a materiální oblasti, zvýšením kvality řízení a managementu v úřadech daňové správy a posílením transparentnosti a otevřenosti úřadů daňové a celní správy*

Přiblížit veřejné služby občanovi, zajistit jejich maximální dostupnost a kvalitu: *Prosazovat e-Government s důrazem na bezpečný a jednoduchý přístup k veřejným službám prostřednictvím sítě internetu, připravit právní úpravu, která zajistí elektronizaci procesních úkonů ve veřejné správě, zrovnoprávní formu listinnou s formou elektronickou, umožní bezpečnou komunikaci mezi úřady a veřejností a optimalizuje interní procesy veřejné správy s využitím informačních komunikačních technologií. Vybudovat síť kontaktních míst veřejné správy, univerzálního místa pro fyzické a právnické osoby, kde bude možné z jednoho místa činit veškerá podání vůči orgánům veřejné správy, získávat veškeré ověřené údaje vedené v dostupných centrálních registrech a evidencích a získávat informace o průběhu všech řízení, která jsou s danou osobou či o jejich právech a povinnostech orgány veřejné moci vedena. Zavést kontinuální sledování kvality*

veřejných služeb, včetně zjišťování klientské spokojenosti. Prosazovat principy konkurence ve veřejných službách při garanci minimálních standardů

Zkvalitnit činnost justice: *Zavést systém elektronické justice včetně dokončení všech návazných projektů vedoucích k zefektivnění práce justice a zlepšení komunikace justice jak s odbornou, tak i laickou veřejností.*¹⁷

Páteří strategie jsou prvky vedoucí k zefektivnění veřejné správy. Těmito prvky jsou legislativa, občan, finance, technologie, úředník a organizace.

„Legislativa, jako nástroj k ochraně společenských hodnot a ovlivňování chování občanů, by měla být co nejjednodušší a nejsrozumitelnější, přijímaná jen v nezbytně nutných případech, aby nezpůsobovala zbytečnou byrokratickou zátěž.

Občan je klientem veřejné správy. Je nutné mu usnadnit styk s úřady a co možná nejméně znepríjemňovat život nadbytečnou regulací. Zároveň je třeba veřejnou správu pro občana zprůhlednit, učinit ji otevřenou a umožnit tak občanům participovat na jejích rozhodnutích a kontrolovat její fungování.

Financování veřejné správy, tedy rozpočtování, způsob alokace zdrojů na jednotlivé aktivity v rámci veřejné správy a provázání rozpočtů se strategickými prioritami vlády/ministerstev/zastupitelstev je třeba věnovat pozornost. Veškeré agendy v rámci veřejné správy je třeba přezkoumávat z hlediska nákladové efektivity.

ICT jako prostředek, který usnadní styk občana s veřejnou správou, ale také komunikaci uvnitř veřejné správy. ICT jako nástroj změn, nikoliv cíl sám o sobě.

Úředník je základním stavebním kamenem veřejné správy. Ať je to úředník ministerstva nebo úředník vykonávající státní správu v přenesené působnosti na kraji či obci. Na úředníky by mělo být nahlíženo všude stejně, musí být vyžadována vysoká kvalita jejich výkonu a jejich průběžné vzdělávání. Důraz je třeba klást na kvalitu řízení na všech úrovních.

Organizace výkonu veřejné správy, která vždy hledá rovnováhu mezi přiblížením VS občanovi a efektivní vynakládáním veřejných prostředků. Zahrnuje v sobě úroveň řízení, metody řízení kvality, sledování výkonnosti a efektivnosti

¹⁷ Smart Administration. *Cíle Smart Administration*. [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/cile-smart-administration.aspx>, Dokumenty ke stažení: Seznam projektů Smart Administration schválených usnesením vlády ČR č. 536/2008 (2_3_projekty_Smart_Administration_pro_RO)

vynakládaných prostředků a sledování spokojenosti občanů jako zákazníků VS.“¹⁸

Financování této strategie zajišťuje státní rozpočet spolu se strukturálními fondy EU, jež dohromady činí až 20 225 milionů Kč.¹⁹

2.1.1 Legislativa Smart Administration

Právní podklady této strategie jsou usnesení vlády ČR, kterých je včetně zakládacího usnesení celkem 7 v průběhu let 2007 – 2013. V souvislosti s touto vládní strategií byly přijaty též tři zákony. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech a Zákon č. 263/2011 Sb. kterým se mění zákon č. 300/2008 Sb. a zákon č. 365/2000 Sb. (o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů). Tyto zákony umožnily zřízení nových právních nástrojů jako je Czech POINT atp. a jsou hlavním přínosem a vývojem e-Governmentu v ČR.²⁰ Jednotlivé právní předpisy jsou podrobněji popsány v následující kapitole.

2.2 Strategický rámec rozvoje veřejné správy

Tato strategie byla v roce 2014 schválena usnesením vlády ČR č. 680. Spolu s ní byla zřízena i Rada vlády pro veřejnou správu. Tento strategický rámec byl přijat jako pokračování strategie Smart Administration, tedy hlavním cílem je nadále zefektivňovat rozvoj a celkovou modernizaci veřejné správy tak, aby stejně jako ve strategii z roku 2007, byl kladen důraz především na potřeby občanů. Konkrétním cílem této strategie je implementační plán, který se skládá ze čtyř bodů:

- *Modernizace veřejné správy*
- *Revize a optimalizace výkonu veřejné správy v území*
- *Zvýšení dostupnosti a transparentnosti veřejné správy prostřednictvím nástrojů eGovernmentu*

¹⁸ Smart Administration. *Hexagon efektivní veřejné správy*. [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/hexagon-efektivni-verejne-spravy.aspx>

¹⁹ Smart Administration. *Financování realizace Strategie*. [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/clanek/clanek/clanek/financovani-realizace-strategie.aspx>

²⁰ Smart Administration. *Legislativa*. [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/smart-admin-web-legislativa-legislativa.aspx>

- *Profesionalizace a rozvoj lidských zdrojů ve veřejné správě*

Zaměření je především na zkvalitnění práce veřejných institucí. Financování strategie stejně jako strategie předešlé probíhá ze státního rozpočtu a strukturálních a investičních fondů vše v souladu se strategickým dokumentem Evropa 2020 Evropské komise.²¹

²¹ Ministerstvo vnitra České republiky. *Strategický rámeček rozvoje* [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategicky-ramec-rozvoje.aspx>

3 eGovernment

3.1 Vymezení pojmu eGovernment

Definice pojmu eGovernment najdeme v literatuře mnoho. Samotný pojem eGovernment můžeme charakterizovat jako možnost komunikace s institucemi veřejné správy v elektronické podobě. Pokud bychom tento pojem chtěli doslovně přeložit, zjistíme, že je zkratkou anglického výrazu „electronic government“, tedy elektronické vládnutí.

Cílem eGovernmentu je usnadnit styk veřejnosti s jednotlivými úřady (zejména z hlediska úspory času). Dalším cílem je zajistit větší efektivitu fungování úřadů a tím ušetřit finanční prostředky potřebné na výplatu úředníků.²²

3.2 Právní úprava eGovernmentu

V oblasti elektronizace veřejné správy najdeme celou řadu zákonných a podzákonných právních předpisů.

Mezi důležité právní předpisy v této oblasti řadíme např. zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, dále zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, zákon č. 301/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Dalším důležitým legislativním opatřením je zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Důležitou roli zde hraje i vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek a v neposlední řadě rovněž vyhláška č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelkách.²³

3.2.1 Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy je základním právním předpisem v oblasti informačních systémů veřejné správy v České republice. Od této právní normy se poté odvíjí další podzákonné právní

²² Egovernment.euweb. *eGovernment*. [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <http://egovernment.euweb.cz/index.html>

²³ VAVROCHOVÁ, S., ČEJP, V., ŠTĚPÁNKOVÁ, M., SAMKOVÁ, B., PŘICHYSTAL, A. *Vzdělávání v eGovernmentu*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola manažerské informatiky, ekonomiky a práva, a.s. 2014. s. 9

předpisy. Tento zákon stanoví práva a povinnosti, které souvisí s vytvářením, užíváním, provozem a rozvojem informačních systémů veřejné správy. Dále vymezuje zodpovědnost za celou oblast veřejné správy vzhledem k informačním systémům veřejné správy. Rovněž zde najdeme upravenou působnost Ministerstva vnitra jako ústředního správního úřadu.²⁴

3.2.2 Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů nabyl účinnosti dne 1.7.2009. Tento právní předpis upravuje problematiku datových schránek včetně seznamu fyzických osob, podnikajících fyzických osob, právnických osob a orgánů veřejné moci, které mají zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku.

Dále jak již vypovídá z názvu tohoto zákona, zde najdeme upravený pojem konverze. Konverzí se podle § 22, zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů rozumí úplné převedení dokumentu v listinné podobě do dokumentu obsaženého v datové zprávě a naopak. S tím, že konverze je prováděna způsobem zajišťujícím shodu obsahu dokumentů a na závěr se připojí doložka o provedení konverze.²⁵

3.2.3 Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech

Dalším důležitým právním předpisem je zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, který nabyl účinnosti dne 1.7.2010. Tento právní předpis je poměrně stručný, obsahuje pouze 70 paragrafů. V tomto zákoně najdeme upravené jednotlivé základní registry, mezi které řadíme registr obyvatel, registr územní identifikace, adres a nemovitostí, registr práv a povinností a v neposlední řadě registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci. Podrobněji o základních registrech pojednává pátá kapitola této diplomové práce.²⁶

²⁴ Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy

²⁵ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, § 22

²⁶ Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech

3.2.4 Další právní předpisy

Kromě právních předpisů, které upravují základní rámec elektronizace veřejné správy a jsou uvedeny výše, je nutné uvést rovněž zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Tento právní předpis se vztahuje na zpracování osobních údajů, které zpracovávají státní orgány, orgány územní samosprávy, jiné orgány veřejné moci, jakož i fyzické a právnické osoby. Tento zákon přenáší zodpovědnost za ochranu osobních údajů na samotného občana. Občan tedy sám uděluje či neuděluje souhlas se zpracováváním osobních údajů apod. Dále je třeba zmínit zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Zásadním východiskem svobody informací je tzv. publicita veřejné správy. Před přijetím tohoto zákona platilo, že se poskytne pouze ta informace z veřejné správy, na kterou má žadatel podle zákona nárok (např. účastník přestupkového nebo stavebního řízení). Po přijetí tohoto zákona se situace změnila a platí, že se poskytne jakákoliv informace z veřejné správy, s výjimkami zákonem stanovenými (např. ochrana osobních údajů, utajované skutečnosti).²⁷

3.3 Institucionální zabezpečení eGovernmentu

Za fungování eGovernmentu bylo v minulosti zodpovědné Ministerstvo informatiky, které bylo ústředním orgánem státní správy pro informační technologie a poštovní služby v letech 2003 – 2007. V současné době hlavní roli v této oblasti hraje Ministerstvo vnitra České republiky. Ministerstvo vnitra má zřízený samostatný odbor eGovernmentu.

Odbor eGovernmentu v současné době řídí pan Ing. Roman Vrba. Tento odbor se člení na jednotlivé oddělení, mezi které patří oddělení optimalizace eGovernmentu, oddělení informačních systémů a legislativní podpory, oddělení strategických informačních systémů, oddělení geoinformatiky, dále oddělení mezinárodního eGovernmentu, oddělení Rady vlády pro informační společnost a v neposlední řadě oddělení procesního řízení a standardizace agend veřejné správy.²⁸

²⁷ VAVROCHOVÁ, S., ČEJP, V., ŠTĚPÁNKOVÁ, M., SAMKOVÁ, B., PŘICHYSTAL, A. *Vzdělávání v eGovernmentu*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola manažerské informatiky, ekonomiky a práva, a.s. 2014. s. 13

²⁸ Ministerstvo vnitra České republiky. *Odbor eGovernmentu*. [online]. [cit. 2.2.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/odbor-egovernmentu.aspx>

3.4 eGovernment a osobní údaje

Dne 25. 5. 2018 nabylo účinnosti Obecné nařízení o ochraně osobních údajů, které představuje platný právní rámec ochrany osobních údajů pro všechny státy EU. Všechny státy EU se touto právní úpravou musí řídit a má přednost nad národní úpravou. Vzhledem k tomu, že v rámci E-governmentu obíhá velké množství osobních údajů, tak je nutné zajistit jejich ochranu. V oblasti E-governmentu je větší riziko napadení či poškození elektronicky vedených informačních systémů.

Správce ²⁹ a zpracovatel ³⁰ osobních údajů jsou povinni zajistit, aby nedošlo k jakémukoli zásahu do zpracovávaných osobních údajů. Tato povinnost vyplývá přímo ze zákona a začíná v okamžiku, kdy správce či zpracovatel začal osobní údaje zpracovávat, a trvá až do chvíle, kdy je zpracování ukončeno. Správci a zpracovatelé by rovněž měli provádět pravidelné školení zaměstnanců a zajistit dostatečnou kontrolu plnění povinností z jejich strany. Dále správci a zpracovatelé musí stanovit rozsah a podmínky, za kterých mohou zaměstnanci a jiné osoby zpracovávat osobní údaje. V neposlední řadě zde platí povinnost mlčenlivosti zaměstnanců, správce, zpracovatele a dalších osob. Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení zaměstnání nebo příslušných prací. ³¹

²⁹ Správcem osobních údajů je každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí jejich shromažďování, zpracování a uchování. Správce primárně odpovídá za zpracování osobních údajů.

³⁰ Zpracovatelem osobních údajů je fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který jménem správce zpracovává osobní údaje.

³¹ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v českém právu*. 1. vyd. Praha: Linde Praha. 2006. s. 211-212

4 Principy eGovernmentu

eGovernment by nemohl fungovat bez zásad a principů stejně jako žádný jiný systém. Existuje několik modelů a teorií, jak by eGovernment měl/má fungovat, přičemž zahrnují i cíle tohoto systému. Jedná se o inovaci zastaralejšího systému za použití moderních technologií, které by měly být bezpečné, snadněji přístupné, důvěryhodné či spolehlivé. Snadná přístupnost je především díky široké rozšířenosti ICT technologií v dnešní společnosti. Tato kapitola bude ale pojednávat o základních zásadách elektronizace veřejné správy, jako je například princip zákonnosti, tedy právní principy.

4.1 Princip zákonnosti

Nezákladnějším principem je princip zákonnosti, tedy být v souladu s celým právním řádem ČR. Součástí právního řádu jsou i mezinárodní smlouvy, pokud jsou ratifikovány, a ty jsou nadřazeny českým právním předpisům. Naopak podřazené jsou podzákonné právní předpisy, jako jsou nařízení vlády, vyhlášky ministerstev, nařízení a obecně závazné vyhlášky územně samosprávných celků. Dále je zapotřebí dodržovat též soudní judikaturu, ale také nepsaná pravidla. Jedná se zde tedy o kolizní pravidlo *lex superior derogat legi inferiori*. Jelikož je eGovernment již implementován do českého právního řádu právními předpisy zmíněnými v předchozí kapitole, vztahují se na něj samozřejmě také ostatní kolizní pravidla, a to *lex specialis derogat legi generali* a *lex posterior derogat legi priori*. Výše zmíněnými nepsanými pravidly myslím například zásadu dobré správy.³²

4.2 Dobrá správa a její principy

Vzhledem k tomu, že se jedná o zásadu, kterou popisují v předchozí kapitole jako nepsané pravidlo, tak z toho vyplývá, že se jedná o nikterak legislativně ukotvenou definici. Jedná se o zásadu veřejné správy a spadá tedy do oblasti správního práva. Zmínka o dobré správě je v §8 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu: „*Správní orgány vzájemně spolupracují v zájmu dobré správy*“. Dobrá správa je pojem mezinárodní, přičemž pro každý stát je konkretizován na základě odlišného správního systému a institucionalizaci.

³² Deník veřejné správy. *Základní zásady činnosti správních orgánů v novém správním řádu I.* [online]. [cit. 3.3.2019]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6218190>

Anglický název je good governance a pokud se jedná o mezinárodní vymezení, OSN ji definuje jako správu zákonnou, transparentní, odpovědnou, výkonnou, spravedlivou, efektivní, na níž se podílejí občané.³³ V článku 41 Listiny základních práv Evropské unie je zakotveno právo na řádnou správu, což zahrnuje spravedlnost, nestrannost či přiměřené lhůty. V případě nesprávného úředního postupu se také může každý občan Evropské unie obrátit na evropského ombudsmana (stejně tak občané ČR na českého ombudsmana).

Principy dobré správy se tedy konkrétně v České republice rozumí zákonnost, nestrannost, včasnost, předvídatelnost, přesvědčivost, přiměřenost, efektivnost, odpovědnost, otevřenost, vstřícnost. Pokud chceme ovšem dobrou správu co nejlépe konkretizovat, musíme se na ni zaměřit i z druhého pohledu a to, že dobrá správa by neměla být příliš byrokratická, účelová či nákladná. Obecně lze tedy říci, že dobrá správa je všeobecně žádoucí stav za pomoci dodržování jejich základních principů a bez jakýchkoliv nežádoucích jevů.³⁴

V souvislosti eGovernmentu se jedná tedy především o včasnost, efektivnost, hospodárnost a nestrannost. Na základě modernizace a informatizace se neustále vyvíjí a zdokonaluje systém komunikace občanů s úřady, ale také i komunikace mezi samostatnými úřady. Procesy to tím urychluje a usnadňuje práci úředníkům. Systém je nastaven tak, aby ho měl občan právo využít, ale zároveň pokud toto právo a službu využívá, vyplývají mu z něj jisté povinnosti. Jedná se například o komunikaci s úřadem prostřednictvím datové schránky, pokud si ji subjekt nechá zřídit, má povinnost pomocí ní komunikovat s příslušnými úřady.

4.3 Princip hospodárnosti

Tento princip je na rozdíl od ostatních principů neustále zdokonalován. Jedná se především o technickou stránku věci, která je rozvíjena pokrokem technologií a tím šetří náklady, které by jinak musely být vynaloženy. V případě eGovernmentu se jedná o úsporu časovou, například při vyřízení věci on-line. O úsporu materiální co se týče nákladů na tisk či papír. Úspora personální v případě částečného nebo úplného zastoupení úředníků například různými portály. Tato modernizace se ale vyplatí z hlediska dlouhodobého, protože počáteční náklady

³³ HENDRYCH, D. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 53

³⁴ Ombudsman veřejný ochránce práv. *Principy dobré správy*. [online]. [cit. 3.3.2019]. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/principy-dobre-spravy/>

na implementaci nových částí systému jsou značné. Dle mého názoru efektivnost roste s klesající byrokracií a způsobuje to též úsporu materiální a personální, takže jsou všechny tyto jednotlivé části úzce propojeny.

4.4 Princip spolehlivosti a transparentnosti

Princip spolehlivosti spočívá v bezpečnosti elektronických portálů. Je zapotřebí, aby byly zveřejněny informace, které mají být dostupné k řádné komunikaci mezi subjekty a úřady a zároveň zabezpečeny informace, které jsou neveřejné, vše v souladu s právními předpisy. Zákon č. 106/1999 Sb. o Svobodném přístupu k informacím v §8a říká, že *úřad nesmí poskytnou informace týkající se osobnostní roviny* a další v § 7-11. Jedná se také o zákon č. 101/2000 Sb., o Ochráně osobních údajů. Pokládám za spolehlivé též ucelenost a propojenost jednotlivých částí systému.

Transparentnost neboli otevřenost, průhlednost, informovanost je velmi důležitá a roste s modernizací. V Listině základních práv a svobod máme zaručené právo na informace. Jedním z nástrojů k lepší transparentnosti je také kontrola výkonu veřejné moci občany. Tento princip spočívá především ve zveřejňování informací v souladu se zákonem. Máme informace, které musí být zveřejněny orgány moci veřejné, jako je například úřední deska, na níž jsou obecně závazné vyhlášky (jak elektronická, tak klasická) a musí být zveřejněny za dodržování určitých zásad. Musí být snadno dohledatelné, přehledné, jasné a snadno dostupné. Tomuto snadnému přístupu pomáhá dohledávání informací online na internetových portálech, samozřejmě za podmínek technického a materiálního vybavení.³⁵

4.5 Princip efektivnosti a včasnosti

Efektivnost veřejné správy spočívá v organizovanosti a ve správném rozčlenění jednotlivých odborů a oddělení příslušných správních orgánů jejich úkonů a dle jejich specializace. Důležité tedy je, aby jednotlivé části systému jako celku věděli, co je v jejich kompetenci (zpracovávací povinnosti), případně pokud se požadavek dostal na nesprávné místo určení, aby si ho mezi sebou příslušné odbory či oddělení delegovaly. S tím souvisí i povinnost úřadu informovat osobu,

³⁵ Ministerstvo vnitra České republiky. *Transparentnost veřejné správy*. [online]. [cit. 3.4.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/spravni-pravo-1-13w-kolman-pdf.aspx>

kteřá požadavek vznesla o postoupení věci příslušnému úřadu. Efektivnost spočívá v jasném rozdělení úkolů a kompetencí, spolupráce jednotlivých oddělení napříč celým systémem a aby dvě oddělení nepracovali na jedné a téže věci. Efektivní je co nejlépe propojit systém tak, aby ušetřil co nejvíce času, úsilí, byrokracie atp.

S tím souvisí včasnost, jenž spočívá v povinnosti úřadu jednat bez zbytečného odkladu a průtahů v přiměřeném čase. Jednat tak, aby nebylo znemožněno v dané věci dosáhnoutí cíle zdrženlivým postupem.

4.6 Princip otevřenosti

Otevřenost je v případě eGovernmentu snadný přístup k informacím pomocí volně přístupných webových portálů. Snadno přístupné jsou jen informace veřejně dostupné v souladu se zákonem. Využívají je občané, ale i organizace a podnikatelské subjekty. Snadná dohledatelnost je také díky archivaci spisové služby a právu občana do spisů nahlížet. Jedná se například o veřejně přístupnou úřední desku, kde si občané mohou vyhledat online (nebo přímo fyzicky na vývěsním místě) zveřejněné právní předpisy správních orgánů a soudů. Veřejné nahlížení do katastru nemovitostí – ubývá tím byrokracie například při přepisu elektrické energie – není vyžadován doklad o vztahu k nemovitosti. Nebo vyhledávání ekonomických subjektů na portálu ARES – administrativní registr ekonomických subjektů.

4.7 Princip nestrannosti

Princip nestrannosti je ve zvýhodňování či znevýhodnění dotčené osoby správním orgánem v daném případě. Zákon č. 500/2004 Sb. Správního řádu v §2 odst. 4 říká, že „*správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly*“. Správní orgán potažmo jeho zástupci dbají na dodržování obecných ustanovení Listiny základních práv a svobod a nečiní rozdíly náboženského či politického smýšlení, rasy atp. při rozhodování dotčené osoby v předmětném podání. Pokud se jedná o řešení konkrétního případu osobně na příslušném správním orgánu, je možné, že si konkrétní osoba s daným úředníkem při vyřizování věci jakkoliv nesesedne a může to ovlivnit rozhodovací proces daného

případu. V tomto je nesporná výhoda eGovernmentu, kde při podání elektronickou formou tato lidská stránka zcela odpadá.

5 Základní prvky eGovernmentu

Nejdůležitějšími nástroji eGovernmentu jsou základní registry, dále CzechPoint a datové schránky. Zdaleka ale nejsou jedinými, dále do skupiny prvků eGovernmentu můžeme zařadit rovněž portál veřejné správy, elektronický občanský průkaz nebo centrální místo služeb.

5.1 Základní registry

Jedním ze základních pilířů eGovernmentu jsou základní registry, které fungují od roku 2012. Díky základním registrům se zrychlila a především zjednodušila řada agend a občané a firmy díky nim mají důkladnou kontrolu nad tím, kdo a proč využívá jejich osobní údaje.³⁶

Potřeba zřídit registry, které obsahují systematicky uspořádané údaje, které by mohly orgány veřejné moci používat, aniž by byla potřeba ověřovat jejich správnost, byla diskutována již od první poloviny 90. let minulého století. Neexistovala právní úprava, která by umožnila tyto údaje sdílet a efektivně využívat.³⁷ V minulosti si každá pobočka vedla evidenci údajů a často v papírové podobě. Každý občan musel vyplňovat formulář stále stejnými údaji a jejich pravost stvrdit svým podpisem. Nyní jsou v základních registrech tzv. referenční údaje³⁸, které jsou aktuální a právně závazné. Pokud se některý údaj změní, všechny úřady mající přístup k základním registrům, se tuto změnu automaticky dozví. K údajům v základních registrech má přístup ale pouze ten, kdo na to má právo ze zákona a každý přístup je zaznamenán.³⁹

Existují 4 základní registry, ve kterých jsou uloženy referenční údaje. Jedná se o registr osob, registr obyvatel, registr územní identifikace, adres a nemovitostí a posledním registrem je registr práv a povinností. O provoz a bezpečnost těchto základních registrů se stará Správa základních registrů.

³⁶ Ministerstvo vnitra České republiky. *Základní registry*. [online]. [cit. 22.1.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zakladni-registry-zakladni-registry.aspx>

³⁷ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice: Právní a technologické aspekty*. 2. vyd. Praha: Leges. 2012. s. 90

³⁸ Referenční údaj můžeme charakterizovat jako státem garantovaný správný údaj, který je obsažený v základních registrech a který orgán veřejné moci využívá při své činnosti.

³⁹ Ministerstvo vnitra České republiky. *Základní registry*. [online]. [cit. 22.1.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zakladni-registry-zakladni-registry.aspx>

5.1.1 Správa základních registrů

Správa základních registrů vznikla zákonem č. 111/2009, o základních registrech. Správa registrů podle tohoto zákona má na starosti např. provoz informačního systému základních registrů a jejich bezpečnost, realizaci vazeb mezi jednotlivými registry, zpřístupnění referenčních údajů, které jsou obsaženy v základních registrech apod.⁴⁰

5.1.2 Registr osob

Registr osob je součástí základních registrů a spravuje ho Český statistický úřad.⁴¹ Český statistický úřad je současně i editorem identifikátorů, přiděluje je a odpovídá za jejich správnost. Jeho úkolem je zajišťovat provoz registru, jeho bezpečnost a poskytování identifikátorů a referenčních údajů.⁴² V registru osob jsou evidovány právnické osoby a jejich organizační složky, dále podnikající fyzické osoby, zahraniční osoby a jejich organizační složky a v neposlední řadě slouží k evidenci organizací s mezinárodním prvkem a organizačních složek státu.⁴³ Všechny osoby zapsané v registru osob jsou identifikovány jednoznačným identifikátorem – IČO.

Podle § 26, zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech se v registru osob vedou referenční údaje, referenční vazby a dále provozní údaje o osobách v rozsahu, který stanoví tento právní předpis. O osobě se vedou např. tyto referenční údaje: obchodní firma, nebo název nebo označení nebo jméno, dále identifikační číslo osoby, datum vzniku nebo datum zápisu do evidence podle jiných právních předpisů, datum zániku nebo datum výmazu z evidence podle jiných právních předpisů, právní forma, typ a identifikátor datové schránky, pokud je tato datová schránka zpřístupněna, právní stav, adresa místa provozovny, datum ukončení provozování činnosti v provozovně a mnoho dalších.⁴⁴

⁴⁰ Správa základních registrů. *O SZR*. [online]. [cit. 22.1.2019]. Dostupné z:

<http://www.szrcr.cz/sprava-zakladnich-registru>

⁴¹ Český statistický úřad. *Registr osob*. [online]. [cit. 22.1.2019]. Dostupné z:

https://www.czso.cz/csu/czso/registr_osob

⁴² MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice: Právní a technologické aspekty*. 2. vyd. Praha: Leges. 2012. s. 103

⁴³ Správa základních registrů. *Registr osob*. [online]. [cit. 22.1.2019]. Dostupné z:

<http://www.szrcr.cz/registr-osob>

⁴⁴ Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, § 26

5.1.3 Registr obyvatel

V tomto dalším registru jsou vedeny údaje o státních občanech České republiky, cizincích, jímž bylo vydáno povolení k trvalému pobytu na území republiky nebo povolení k přechodnému pobytu na dobu delší než 90 dnů. Dále zde najdeme údaje o občanech členských států Evropské unie, států, které jsou vázány mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropským společenstvím a států, které jsou vázány smlouvou o Evropském hospodářském prostoru, kteří na území České republiky hodlají přechodně pobývat po dobu delší než 3 měsíce. Dále jsou zde vedeny rovněž osoby, jímž byla na území republiky udělena mezinárodní ochrana formou azylu.⁴⁵

Povinně jsou v tomto registru vedeny následující referenční údaje: příjmení a jméno, adresa místa pobytu, příp. doručovací adresa, dále datum a místo narození, datum a místo úmrtí, místo a stát, na jehož místě k úmrtí došlo, státní občanství, čísla elektronicky čitelných identifikačních dokladů, záznam o zřízení datové schránky (pokud je zpřístupněna) a nalezneme zde i rodné číslo.⁴⁶ Tento registr je seznamem neveřejným.

Správcem tohoto registru obyvatel je Ministerstvo vnitra, které je současně i editorem údajů o občanech České republiky. Co se týče občanů států Evropské unie a cizinců, kterým byla udělena mezinárodní ochrana formou azylu, je editorem Policie České republiky.⁴⁷

Do registru obyvatel je zápis údajů prováděn prostřednictvím agendového informačního systému evidence obyvatel a agendového informačního systému cizinců.⁴⁸

Z tohoto základního registru mohou čerpat údaje orgány veřejné moci, např. Policie České republiky, orgány celní správy, soudy, státní zastupitelství, notáři a další. Speciální postavení mají obecní úřady obcí s rozšířenou působností, které smějí za účelem umožnění výkonu volebního práva využívat referenční

⁴⁵ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice: Právní a technologické aspekty*. 2. vyd. Praha: Leges. 2012. s. 99

⁴⁶ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice: Právní a technologické aspekty*. 2. vyd. Praha: Leges. 2012. s. 100

⁴⁷ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice: Právní a technologické aspekty*. 2. vyd. Praha: Leges. 2012. s. 100

⁴⁸ Ministerstvo vnitra České republiky. *Obecná informace k Registru obyvatel*. [online]. [cit. 27.1.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obecna-informace-k-registru-obyvatel.aspx>

údaje z tohoto registru, a to číslo elektronicky čitelných identifikačních dokladů, jméno, příjmení a adresu místa pobytu.⁴⁹

5.1.4 Registr územní identifikace, adres a nemovitostí

V polovině roku 2012 byl spuštěn také základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí. Jedná se o veřejný seznam, který umožňuje uživatelům dálkový přístup přes internet. K datům tohoto registru se může dostat na internetu kdokoli, aplikace je zdarma a není potřeba ani žádná registrace.

V registru územní identifikace, adres a nemovitostí jsou evidovány údaje o územních prvcích, údaje o územně evidenčních jednotkách, adresách, územní identifikaci a údaje o účelových územních prvcích. Tyto jednotlivé prvky jsou zobrazovány na mapách státního mapového díla a na mapách veřejné správy.⁵⁰

Registr územní identifikace, adres a nemovitostí zprostředkovává i údaje o vlastnictví z katastru nemovitostí. Jako jediný ze 4 základních registrů vede také nereferenční údaje, kterými jsou tzv. technickoekonomické atributy budov (např. počet podlaží, výměra, připojení na plyn apod.). Tento registr má na starosti Český úřad zeměměřičský a katastrální.⁵¹

5.1.4.1 Nahlížení do katastru nemovitostí

Nahlížení do katastru nemovitostí se řadí mezi nejznámější eGovernment službu, která je provozována Českým úřadem zeměměřičským a katastrálním a je jednou z nejnavštěvovanějších webových stránek státní správy v České republice. Tato aplikace umožňuje osobám získávat údaje o vlastnictví parcel, budov a bytů. V této aplikaci je možné rovněž najít údaje o stavu řízení.⁵²

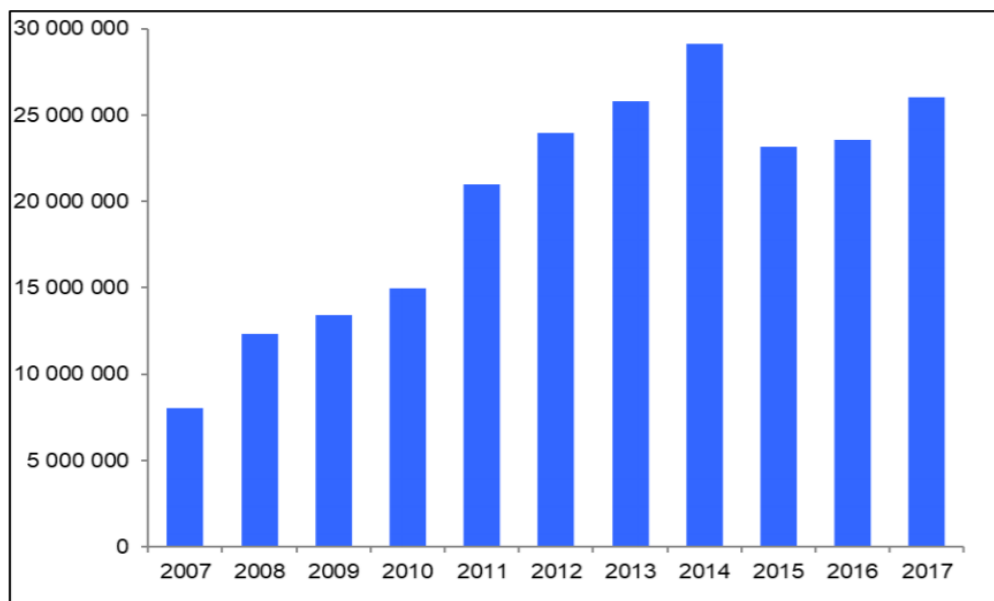
⁴⁹ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice: Právní a technologické aspekty*. 2. vyd. Praha: Leges. 2012. s. 101

⁵⁰ Správa základních registrů. *Registr územní identifikace, adres a nemovitostí*. [online]. [cit. 25.1.2019]. Dostupné z: <http://www.szrcr.cz/registr-uzemni-identifikace-adres-a-nemovitosti>

⁵¹ Správa základních registrů. *Registr územní identifikace, adres a nemovitostí*. [online]. [cit. 25.1.2019]. Dostupné z: <http://www.szrcr.cz/registr-uzemni-identifikace-adres-a-nemovitosti>

⁵² Český úřad zeměměřičský a katastrální. *Výroční zpráva Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního za rok 2017*. [online]. [cit. 27.1.2019]. Dostupné z: <https://www.cuzk.cz/Aktuality-resort/2018/Vyrocnizprava-2017/vyrocnizprava-final.aspx>

Graf č. 1: Vývoj počtu přístupů do aplikace Nahlížení do KN

Zdroj: <https://www.cuzk.cz/Aktuality-resort/2018/Vyrocní-zprava-2017/vyrocní-zprava-final.aspx>

Z grafu můžeme vidět, že stále roste počet uživatelů s mírným propadem v roce 2015. Poté v roce 2017 počet přístupů opět významně vzrostl oproti roku 2016, a to celkem o 26 milionů návštěv.

5.1.5 Registr práv a práv a povinností

Registr práv a povinností neboli základní registr agend, orgánů veřejné moci, soukromoprávních uživatelů a některých práv a povinností je podle zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech dalším základním registrem.

Správcem registru práv a povinností je Ministerstvo vnitra, které přiděluje identifikátor orgánu veřejné moci a identifikátor soukromoprávního uživatele údajů. Podle § 50 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, jsou v tomto základním registru vedeny následující údaje: údaje o orgánech veřejné moci, o soukromoprávních uživatelích údajů a dále o agendách a právech a povinnostech fyzických a právnických osob. V tomto registru ale nejsou vedeny utajované informace a další údaje, jejichž vedení by mohlo ohrozit bezpečnost České republiky nebo činnost jejích bezpečnostních sborů nebo zpravodajských služeb.

53

⁵³ Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, § 49 - 50

5.2 Czech POINT

Dalším prvkem eGovernmentu je CzechPOINT. Český Podací Ověřovací a Informační Národní Terminál je univerzální kontaktní místo veřejné správy, které poskytuje občanům různé ověřené výpisy z informačních systémů veřejné správy.⁵⁴

5.2.1 Historie zavedení Czech POINTu

Historie projektu Czech POINTu je úzce spjata s budováním systému eGovernmentu v České republice. Již v roce 2006 byla pod vedením vlády zahájena práce na komplexním projektu elektronizace veřejné správy, jehož cílem bylo usnadnit občanům komunikaci s orgány veřejné správy a tím zvýšit její efektivní fungování. Hlavním mottem tohoto projektu byl slogan „Obíhat mají data, nikoliv občan“. V roce 2007 se pracovalo na přípravě návrhů odpovídajících legislativních norem a především na budování efektivních kontaktních míst veřejné správy Czech POINTu. V březnu roku 2007 byl zahájen pilotní provoz systému Czech POINT, první kontaktní místo bylo otevřeno dne 28. března 2007 na Úřadu městské části Praha 13. Pilotní provoz byl během dalších měsíců spuštěn na dalších místech. Během pilotního provozu bylo na jednotlivých pracovištích Czech POINTu vydáno přes 17 tisíc výpisů.⁵⁵

Služby systému Czech POINT byly veřejnosti nabídnuty s účinností od 1. července 2008 na více než 1 100 kontaktních místech. Český podací ověřovací informační národní terminál provozuje Ministerstvo vnitra.⁵⁶

5.2.2 Czech POINT a současnost

K 11. 2. 2019 máme v České republice celkem 7 327 pracovišť Czech POINT, kam si občané mohou dojít pro různé výpisy apod. Kontaktní místa Czech POINT se nachází v jednotlivých obcích na úřadech, dále na České poště, nebo také notáři jsou kontaktním místem Czech POINTu. Např. v Plzeňském kraji je 32 notářů, kteří poskytují služby Czech POINT a dále 328 úřadů a 52 poboček

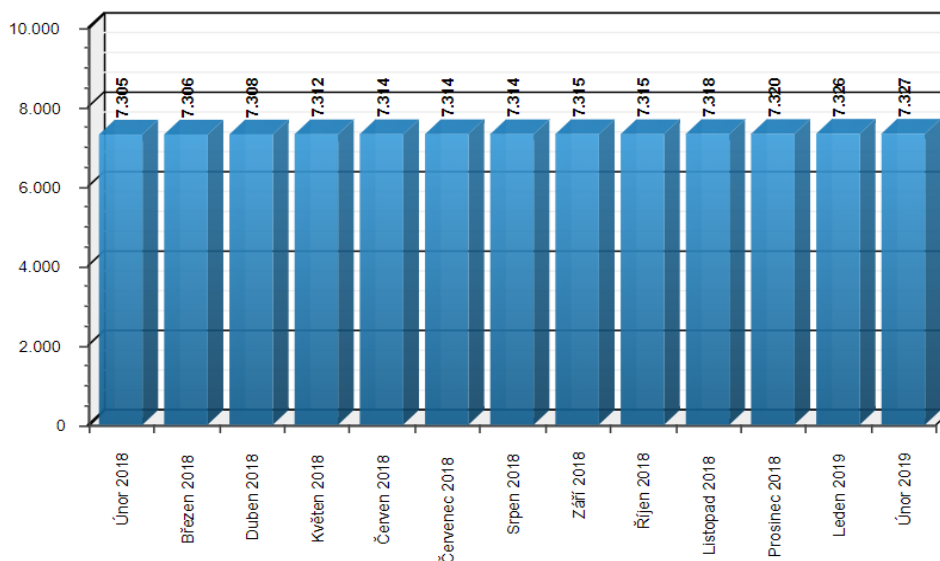
⁵⁴ Ministerstvo vnitra České republiky. *Czech POINT*. [online]. [cit. 6.2.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/czech-point-czech-point.aspx>

⁵⁵ Kolektiv autorů Cevro institut. *Czech POINT: Historický vývoj a současná podoba*. 1. vyd. Praha: Cevro Institut. 2015, s. 20-22

⁵⁶ BUDIŠ, P., HŘEBÍKOVÁ, E. *Datové schránky*. 1. vyd. Olomouc: Anag. 2010, s. 49

České pošty.⁵⁷ Na základě výše uvedeného je možné říci, že kontaktních míst v České republice je opravdu mnoho a každý občan si najde kontaktní místo v okolí svého bydliště. Každý občan, který potřebuje využít služby Czech POINT, si na webových stránkách Czech POINT snadno zjistí, kde se nachází nejbližší pracoviště včetně otevírací doby. Tuto službu lze využívat i na chytrých telefonech.

Graf č. 2 Pracoviště Czech Point

Zdroj: <http://www.czechpoint.cz/public/statistiky-a-informace/statistiky-czp/>

Z uvedeného grafu vyplývá, že počet pracovišť Czech Point stále narůstá. Od února 2018 do února 2019 se počet pracovišť zvýšil o 22. Vzhledem k pokrokům v naší společnosti lze předpokládat, že se počet bude i nadále zvyšovat.

Jak již bylo řečeno výše, kontaktní místa veřejné správy vydávají výpisy z informačních systémů veřejné správy nebo jejich částí a tyto výpisy rovněž ověřují. V současné době je možné na Czech POINTu získat např. výpis z Katastru nemovitostí, výpis z Obchodního rejstříku, výpis z Živnostenského rejstříku, výpis z Rejstříku trestů, výpis z Bodového hodnocení řidiče, výpis z Insolvenčního rejstříku apod.⁵⁸

Cílem projektu Czech POINT je ulehčení komunikace se státem. Díky Czech POINT mají občané možnost zajít na jeden úřad a vyřídit si tam vše

⁵⁷ Czech POINT. *Kontaktní místa*. [online]. [cit. 11.2.2019]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/public/verejnost/co-jak-kde/plzensky-kraj/>

⁵⁸ BUDIŠ, P., HŘEBÍKOVÁ, E. *Datové schránky*. 1. vyd. Olomouc: Anag. 2010, s. 52-53

potřebné. Je snahou maximálně využívat údaje ve vlastnictví státu tak, aby byly minimalizovány požadavky na občany.

5.2.3 Výstupy z Czech POINT

Výstup z katastru nemovitostí

Jednou ze základních služeb Czech POINTu je výpis z katastru nemovitostí, o který může požádat anonymní žadatel. Kromě úplného výpisu je možné v současné době získat i částečný výpis. Aby mohla osoba tento výpis získat, musí znát příslušné katastrální území a číslo listu vlastnictví nebo příslušné katastrální území a dále parcelní číslo dané nemovitosti v případě pozemku, případně číslo popisné, pokud se jedná o stavbu. Tato služba je zpoplatněna – první strana je zpoplatněna částkou ve výši 100,- Kč, každá další strana poté do maximální výše 50,- Kč.⁵⁹

Výstup z rejstříku trestů

Od začátku zahájení provozu projektu Czech POINT mohou žadatelé získat také výpis z rejstříku trestů. Tento výstup nemůže být vydán anonymnímu žadateli, ale může být vydán osobě až po ověření její totožnosti. Podle § 11 zákona č. 269/1994 Sb., o rejstříku trestů, lze vydat výpis z této evidence osobě, které se výpis týká, a to pouze na základě žádosti. Tato žádost se poté archivuje.⁶⁰

Pro ověření totožnosti musí mít žadatel platný průkaz totožnosti. Výpis je možné vydat i cizincům, kteří mají například trvalý pobyt na území České republiky. Tento výstup lze vydat i zplnomocněnci na základě předložené plné moci. Když osoba podepíše žádost, pracovník Czech POINTu odešle elektronickou žádost na Rejstřík trestů, který buď předá výpis, nebo sdělí informaci, že žádost nemohla být z nějakého důvodu vyřízena elektronicky.⁶¹ Tato služba je zpoplatněna částkou ve výši 100,- Kč.

Výstup z obchodního rejstříku

Další službou je poskytování výpisu z obchodního rejstříku, o který může požádat rovněž anonymní žadatel. Aby osoba mohla získat tento výpis, musí znát

⁵⁹ Kolektiv autorů Cevro institut. *Czech POINT: Historický vývoj a současná podoba*. 1. vyd. Praha: Cevro Institut. 2015, s. 23-24

⁶⁰ Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, §11

⁶¹ Kolektiv autorů Cevro institut. *Czech POINT: Historický vývoj a současná podoba*. 1. vyd. Praha: Cevro Institut. 2015, s. 24

identifikační číslo daného subjektu. Je možné dostat buď úplný výpis, ve kterém jsou obsaženy všechny informace, které byly zapsány v obchodním rejstříku po dobu existence firmy, nebo výpis platných informací o firmě k aktuálnímu dni. Cena tohoto výpisu je totožná s cenou za výpis z katastru nemovitostí.⁶²

Výstup ze živnostenského rejstříku

Výpis ze živnostenského rejstříku je možné získat na základě podané žádosti na kterémkoliv živnostenském úřadě nebo na kontaktních pracovištích Czech POINTu.

O tento výpis může požádat opět anonymní žadatel, který ale musí znát identifikační číslo subjektu. Poplatky za tento výpis jsou totožné jako u předchozích výše uvedených výstupů.⁶³

Výstup z bodového hodnocení řidičů

Na pracovištích Czech POINTu mohou také řidiči zjistit, jak jsou na tom s bodovým hodnocením. Jedná se o výstup z neveřejné evidence, a tak tento výpis nemůže být vydán anonymnímu žadateli, ale pouze osobě, které se týká. Jiné osobě může být vydán pouze na základě zplnomocnění.⁶⁴

Tento výpis má pouze informativní charakter, nenahrazuje výpis z karty řidičů pro styk s úřady. Vydávání výpisů z bodového hodnocení řidičů je upraveno v zákoně č. 480/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky, zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. Za výpis z bodového hodnocení řidičů se rovněž platí správní poplatek. Za první stranu je stanoven v maximální výši 100,- Kč, za každou další stranu poté v maximální výši 50,- Kč. Cena se ale u jednotlivých

⁶² Kolektiv autorů Cevro institut. *Czech Point: Historický vývoj a současná podoba*. 1. vyd. Praha: Cevro Institut. 2015, s. 24

⁶³ Kolektiv autorů Cevro institut. *Czech Point: Historický vývoj a současná podoba*. 1. vyd. Praha: Cevro Institut. 2015, s. 24

⁶⁴ Česká pošta. *Služby Czech POINT*. [online]. [cit. 16.2.2019]. Dostupné z: <https://www.ceskaposta.cz/sluzby/egovernment/czechpoint/sluzby-czechpoint#zivnost>

provozovatelů liší, např. za výpis získaný na Czech POINT u České pošty zaplatí občan 69,- Kč.⁶⁵

Tabulka č. 1: Vydané výstupy z Czech POINT v jednotlivých letech

	Kat. nemovit.	Kat. snimek	Veřejný rejstřík	Živn. rejstřík	Rejstřík trestů FO a PO	Registr řidičů	Systém kvalif. dodav.	Konv. dokum. E-L	Konv. dokum. L-E	Zřiz. dat. schr.	ISDS	Zákl. reg.	Ostatní	Celkem
2007	28.305	0	24.222	1.351	0	0	0	0	0	0	0	0	0	53878
2008	230.527	0	150.974	7.701	590.783	0	0	0	0	0	0	0	141	980126
2009	349.585	0	250.529	31.659	715.689	104.744	4.512	6.805	4.389	15.944	24.862	0	14.789	1523507
2010	441.726	0	327.225	55.359	790.130	85.445	8.070	83.484	7.695	12.417	65.410	0	2.775	1879736
2011	414.633	0	326.455	62.638	818.884	78.934	7.784	97.776	24.679	6.615	45.508	0	1.937	1885843
2012	407.478	0	348.492	77.362	749.150	84.273	8.084	165.263	50.821	13.198	47.533	2.254	2.252	1956160
2013	399.925	0	297.118	77.164	752.018	81.663	8.853	302.669	94.201	29.678	53.983	7.971	2.420	2107663
2014	376.378	0	295.391	77.519	776.357	98.821	8.963	310.073	95.852	34.248	57.213	5.525	2.067	2138407
2015	349.218	2.786	241.304	62.297	828.955	90.705	8.604	301.925	139.355	35.267	71.939	4.793	2.001	2139149
2016	320.412	10.422	210.720	59.739	920.604	94.576	8.270	283.979	160.298	57.077	71.509	7.185	3.081	2207872
2017	282.368	8.567	179.604	53.339	901.834	86.904	8.896	274.806	198.082	42.634	69.717	5.479	12.010	2124240
2018	243.967	6.943	145.667	46.793	815.718	83.598	9.035	258.131	273.217	44.887	74.194	8.494	14.054	2024698
2019	38.493	1.236	16.223	5.091	98.173	10.611	778	30.555	37.405	7.856	9.924	1.357	1.951	259653
	3.883.015	29.954	2.813.924	618.012	8.758.295	900.274	81.849	2.115.466	1.085.994	299.821	591.792	43.058	59.478	21280932

Zdroj: <http://www.czechpoint.cz/public/statistiky-a-informace/statistiky-czp/>

Uvedená tabulka znázorňuje, kolik výstupů z Czech POINT bylo celkem vydáno v období 2007 – 2019. K 11.2.2019 bylo vydáno celkem 21 280 932 výstupů. Za toto období bylo vydáno nejvíce výpisů z rejstříku trestů FO a PO, a to 8 758 295. Je to zřejmě z toho důvodu, že v současné době prakticky každý zaměstnavatel požaduje po budoucím zaměstnanci výpis z rejstříku trestů, aby měl potvrzeno, že je skutečně bezúhonný.

5.3 Datové schránky

Dalším prvkem eGovernmentu jsou datové schránky, které jsou komunikačním nástrojem. Datové schránky jsou garantovány státem a ve většině případů nahrazují doporučené dopisy. Datové schránky slouží zejména ke komunikaci s orgány veřejné moci.⁶⁶ Datová schránka funguje z pohledu uživatele vlastně jako e-mailová schránka, rozdílem je pouze to, že je garantována důvěryhodnost a integrita doručovaných zpráv.

5.3.1 Cesta ke vzniku datových schránek

Od počátku 21. století se stále zvyšoval v České republice počet právních předpisů, které umožňovaly elektronickou komunikaci v oblasti orgánů veřejné

⁶⁵ Kolektiv autorů Cevro institut. *Czech POINT: Historický vývoj a současná podoba*. 1. vyd. Praha: Cevro Institut. 2015, s. 26

⁶⁶ Ministerstvo vnitra České republiky. *Datové schránky*. [online]. [cit. 24.2.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/datove-schranky-datove-schranky.aspx>

moci. Již v roce 2000 zákon o elektronickém podpisu otevřel možnost činit podání a doručování orgánům veřejné moci v elektronické formě za použití elektronického podpisu, byl to ale „běh na dlouhou trať“. ⁶⁷

Od roku 2001 měly být zavedeny tzv. elektronické podatelny, a to všemi orgány veřejné moci, které mají ze zákona povinnost přijímat a odesílat datové zprávy se zaručenými elektronickými podpisy založenými na kvalifikovaných certifikátech vydaných akreditovanými poskytovateli certifikačních služeb. ⁶⁸

Kvůli nejednotné a kazuistické právní úpravě v procesních právních předpisech, zejména v občanském soudním řádu a rovněž vzhledem k nedůvěře a neochotě komunikovat elektronicky, se ukázalo, že orgány veřejné správy, soudy, ani jiné orgány veřejné moci nebyly připraveny na elektronickou komunikaci. Navíc v roce 2002 byla z § 43 občanského soudního řádu vypuštěna možnost činit podání elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem. ⁶⁹

V letech 2007 – 2008 ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem vnitra byl zpracován návrh zákona, který se přelomově neorientoval na doručování prostřednictvím e-mailu, ale prostřednictvím nového kanálu elektronické komunikace, a to datových schránek. Dne 1. července 2009 nabyl účinnosti zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů a od tohoto data jsou Ministerstvem vnitra zřizovány datové schránky a vydávány k nim přístupové údaje. ⁷⁰ Do 1.11.2009 měly povinné subjekty čas na to, aby si zaktivovali datovou schránku. Po tomto datu začala platit tzv. fikce doručení, a to bez ohledu na to, zda se již subjekt do své datové schránky přihlásil, či nikoliv.

5.3.2 Provoz a rozvoj datových schránek

Systém datových schránek je začleněn do systému elektronizace veřejné správy. Zároveň je její podstatnou součástí.

Od svého spuštění byl systém datových schránek rozvíjen, byla zlepšována uživatelská přívětivost a rovněž byla doladována legislativní podpora. Dne 15. 7. 2009 nabídla Česká pošta doplňkové služby k datovým schránkám, a to služby

⁶⁷ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice*. 2. vyd., Praha: Leges, 2012. s. 162

⁶⁸ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice*. 2. vyd., Praha: Leges, 2012. s. 162-163

⁶⁹ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice*. 2. vyd., Praha: Leges, 2012. s. 163

⁷⁰ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice*. 2. vyd., Praha: Leges, 2012. s. 166

Datový trezor a SMS notifikaci o doručených zprávách. Na konci listopadu 2009 byl systémem datových schránek odeslán první milion datových zpráv. Od 1. 1. 2010 Česká pošta zavedla tzv. Poštovní datovou zprávu a tím umožnila využívat systém datových schránek pro komunikaci mezi soukromými subjekty. Do té doby bylo možné posílat datové zprávy pouze při komunikaci s orgány veřejné moci. Od 18. 1. 2010 začala fungovat první aplikace pro přístup k datovým schránkám prostřednictvím mobilního telefonu. Ke dni 23.4.2010 bylo odesláno prvních 10 milionů datových zpráv. Dne 11. 11. 2013 ČSOB jako první banka zpřístupnila datové schránky prostřednictvím elektronického bankovníctví. Na vybraných pobočkách nabízí tato banka také služby Czech POINT, je tak schopna zřídit datovou schránku klientovi při zřizování účtu.⁷¹

Funkce datových schránek jsou zajišťovány prostřednictvím informačního systému datových schránek, který obsahuje informace o datových schránkách a jejich uživatelích.⁷² Za správu a řízení datových schránek je v České republice zodpovědné Ministerstvo vnitra, přičemž provozovatelem je Česká pošta.

5.3.3 Právní úprava týkající se datových schránek

Problematiku datových schránek upravuje několik právních předpisů. Jedním z nejdůležitějších právních předpisů v této oblasti je zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. V tomto zákoně najdeme definováno, co je to datová schránka, které subjekty mají zřízenou datovou schránku povinně ze zákona, dále problematiku přístupových údajů a rovněž zde najdeme upravenou autorizovanou konverzi dokumentů.⁷³ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů je poměrně stručný, má pouze 32§, ale i přesto je zde problematika datových schránek upravena poměrně obsáhle.

Dalším důležitým právním předpisem je zákon, který úpravu datových schránek promítá i do dalších právních předpisů. Jedná se o zákon č. 301/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Právní předpis, který

⁷¹ Kolektiv autorů. *Datové schránky: Historický vývoj a současná podoba*. 1.vyd. Praha: Cevro Institut, 2015. s. 33-35

⁷² BUDIŠ, P., HŘEBÍKOVÁ, I. *Datové schránky*. 1. vyd., Olomouc: Anag, 2010. s. 38

⁷³ BusinessInfo.cz. *Datové schránky*. [online]. [cit. 21.2.2019]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/datove-schranky-ppbi-51258.html#!>

upravuje doručování v občanském soudním řízení, je zákon č. 7/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.⁷⁴

Komunikace prostřednictvím datových schránek je rovněž upravena v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád. Správní řád sjednotil právoplatnost doručování úředních dokumentů datovými zprávami a poštovními službami. Dále vyhláška č. 193/2009 Sb., o stanovení podrobností provádění autorizované konverze dokumentů upravuje náležitosti autorizované konverze dokumentů včetně náležitostí dokumentu, který konverzí vznikl, náležitosti dokumentu, jehož převedením výstup při konverzi vznikl a také včetně osvědčení o vykonání zkoušky zaměstnance, který provádí konverzi na žádost. Důležitá je také vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání informačního systému datových schránek, která definuje pravidla a bezpečnostní podmínky přihlašování k datovým schránkám, přípustné formáty souborů přenášených datovou zprávou, dále maximální velikost datové zprávy a dobu uložení datové zprávy v datové schránce.⁷⁵

5.3.4 Typy datových schránek

Rozlišujeme několik typů datových schránek. Prvním typem je datová schránka fyzické osoby. Zřízení tohoto typu datové schránky je dobrovolné a bezplatné. Tato datová schránka je zřízena do 3 dnů od podání žádosti s tím, že fyzická osoba má nárok pouze na jednu datovou schránku.

Dalším typem datových schránek je datová schránka podnikající fyzické osoby. Tento typ si podnikající fyzické osoby zřizují dobrovolně, až na výjimky, kterými jsou advokáti, daňoví správci a insolvenční správci. Všechny právnické osoby, které jsou zapsané v obchodním rejstříku, mají povinnost si zřídit datovou schránku. Pro ostatní právnické osoby je to dobrovolné. Každá právnická osoba může disponovat pouze jednou datovou schránkou.

Posledním typem je datová schránka orgánu veřejné moci. Každý orgán veřejné moci má povinnost si zřídit datovou schránku, a to bez ohledu na to, zda

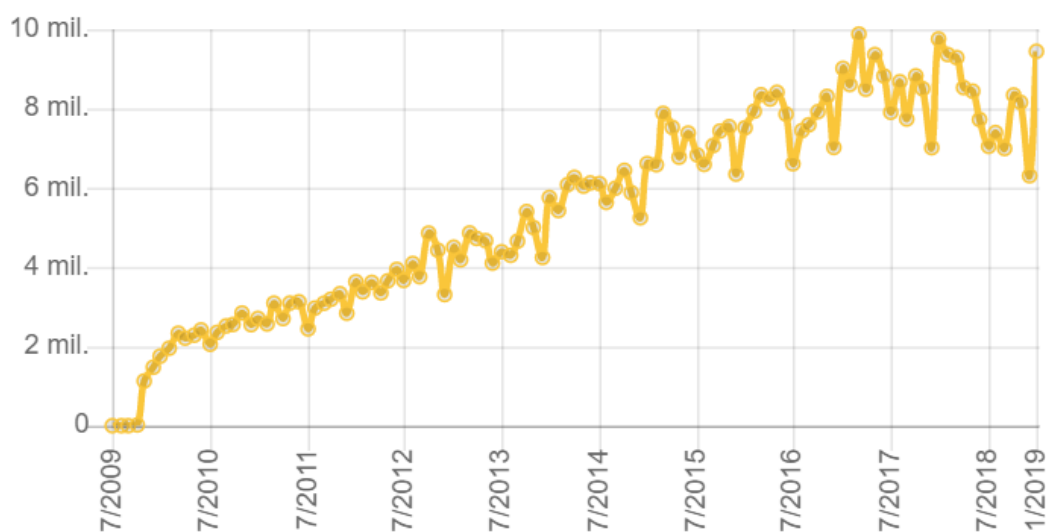
⁷⁴ BusinessInfo.cz. *Datové schránky*. [online]. [cit. 21.2.2019]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/datove-schranky-ppbi-51258.html#!>

⁷⁵ Kolektiv autorů. *Datové schránky: Historický vývoj a současná podoba*. 1.vyd. Praha: Cevro Institut, 2015. s. 36-37

má samostatnou právní subjektivitu. Tímto typem datové schránky disponuje dále Český rozhlas, Česká televize, notáři a exekutoři.⁷⁶

Datové schránky jsou tedy určeny k provádění elektronických úkonů vůči orgánům veřejné moci, k doručování orgány veřejné moci, dále k vzájemné komunikaci mezi orgány veřejné moci a v neposlední řadě k dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob mezi těmito osobami.⁷⁷

Graf č. 3: Počet odeslaných datových zpráv v jednotlivých letech

Zdroj: <https://www.datoveschranky.info/statistiky>

Na výše uvedeném grafu vidíme, jak počet odeslaných datových zpráv v jednotlivých letech stoupá. K 17.2.2019 bylo odesláno celkem 629 076 898 datových zpráv. S tím, že úspěšnost doručení přihlášením za rok je 99,56 %.⁷⁸

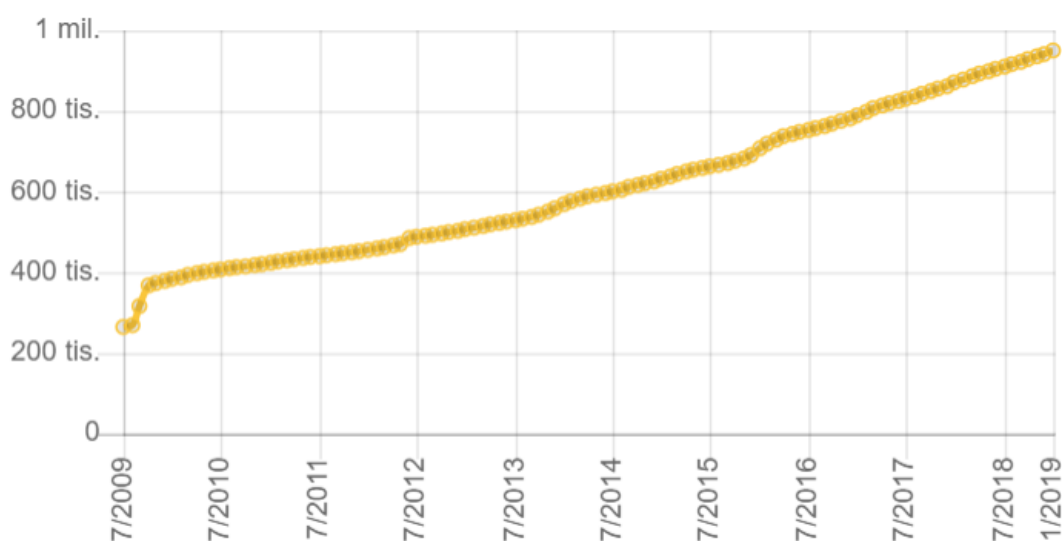
⁷⁶ Kolektiv autorů. *Datové schránky: Historický vývoj a současná podoba*. 1.vyd. Praha: Cevro Institut, 2015. s. 38

⁷⁷ BUDIŠ, P., HŘEBÍKOVÁ, I. *Datové schránky*. 1. vyd., Olomouc: Anag, 2010. s. 98

⁷⁸ *Datové schránky. Statistiky k 17.2.2019*. [online]. [cit. 24.2.2019]. Dostupné z:

<https://www.datoveschranky.info/o-datovych-schrankach>

Graf č. 4: Počet zřízených datových schránek

Zdroj: <https://www.datoveschranky.info/statistiky>

Výše uvedený graf naznačuje, že počet zřízených datových schránek se každý rok stále zvyšuje. K 17.2.2019 je evidováno celkem 955 374 zřízených datových schránek.⁷⁹

5.3.5 Autorizovaná konverze dokumentů

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů zavedl institut autorizované konverze dokumentů. Tento pojem můžeme charakterizovat jako: „Úplný převod dokumentu z digitální do listinné podoby nebo naopak, ověření shody obsahu těchto dokumentů a připojení ověřovací doložky.“⁸⁰

Autorizovaná konverze dokumentů je jedinečným institutem eGovernmentu, který umožňuje zpracování dokumentů v digitální i analogové podobě a následné doručení prostřednictvím datových schránek. Dokument, který tímto procesem vznikl, má stejné právní účinky jako ověřená kopie dokumentu, jehož prostřednictvím výstup vznikl. Provedením autorizované konverze dokumentů se ale nepotvrzuje správnost údajů, ani jejich soulad s právními předpisy, ale ověřuje se pouze shoda obou dokumentů.⁸¹

⁷⁹ Datové schránky. *Statistiky k 17.2.2019*. [online]. [cit. 24.2.2019]. Dostupné z:

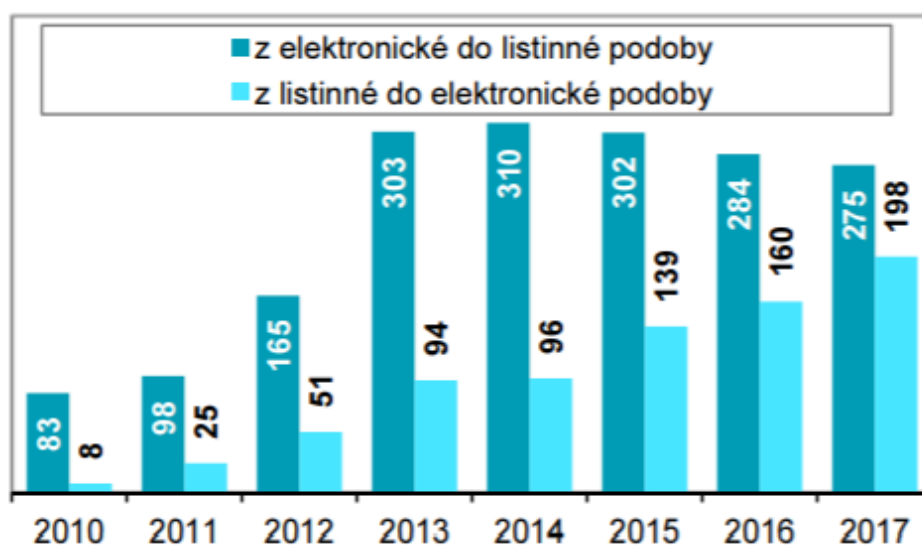
<https://www.datoveschranky.info/o-datovych-schrankach>

⁸⁰ BUDIŠ, P., HŘEBÍKOVÁ, I. *Datové schránky*. 1. vyd., Olomouc: Anag, 2010. s. 41

⁸¹ BUDIŠ, P., HŘEBÍKOVÁ, I. *Datové schránky*. 1. vyd., Olomouc: Anag, 2010. s. 41

Autorizovaná konverze dokumentů může být prováděna jak na žádost, tak i z moci úřední. Na žádost provádí autorizovanou konverzi kontaktní místa veřejné správy – notáři, krajské úřady, matriční úřady a obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a úřady městských částí hlavního města Prahy. Seznam těchto míst stanoví vyhláška č. 364/2009 Sb., o seznamu obecních úřadů a zastupitelských úřadů, které jsou kontaktními místy veřejné správy. A dále autorizovanou konverzi provádí zastupitelské úřady stanovené výše uvedenou vyhláškou, Česká pošta, Hospodářská komora České republiky a advokáti za podmínek, které jsou stanoveny zákonem č. 85/1996 Sb., o advokacii.⁸²

Graf č. 5: Autorizovaná konverze dokumentů poskytnuté občanům prostřednictvím kontaktních míst Czech Point (v tis.)

Zdroj: ČSÚ 2018 podle údajů Ministerstva vnitra ČR

Na výše uvedeném grafu můžeme vidět, že autorizovaná konverze dokumentů z listinné do elektronické podoby každoročně stoupá. Zatímco v roce 2010 bylo převedeno pouze 8 tisíc dokumentů do elektronické podoby, tak v roce 2017 se počet navýšil na 198 tisíc, což je obrovský nárůst.

5.4 Elektronický podpis, elektronická značka a časové razítko

Ve vztahu k elektronizaci veřejné správy nelze opomenout ani institut elektronický podpis, elektronická značka a časové razítko.

⁸² BUDIŠ, P., HŘEBÍKOVÁ, I. *Datové schránky*. 1. vyd., Olomouc: Anag, 2010. s. 41

5.4.1 Elektronický podpis

V dnešní době je cílem vše zjednodušit, zrychlit, a i v oblasti podepisování je se promítá elektronizace. Snahou je nahradit klasický podpis na papíru podpisem elektronického dokumentu. Všude tam, kde je nutný vlastnoruční podpis, je možné použít elektronický podpis. Elektronický podpis je výsledkem nějakého procesu, vyplývajícího z rozhodnutí podepisující osoby, jehož úkolem je stvrdit vůli této osoby. Možnost zneužití elektronického podpisu je podstatně menší než u vlastnoručního podpisu. Problematika elektronického podpisu je upravena zákonem č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce. V minulosti tuto oblast upravoval zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ten byl ale v roce 2016 zrušen.

Existují dvě stupně elektronického podpisu, a to obyčejný a zaručený elektronický podpis. S obyčejným elektronickým podpisem se můžeme setkat např. v bance při porovnávání podpisu na papíru s podpisovým vzorem oskenovaným a uloženým v počítači. Oproti tomu zaručený elektronický podpis poskytuje řadu funkcí, kterých se na papíře nedá dosáhnout. Zaručený elektronický podpis identifikuje původce podpisu, a tak příjemce zprávy bezpečně ví, kdo je odesílatelem elektronické zprávy, dále zaručuje integritu zprávy, tzn. že příjemce má jistotu, že zpráva nebyla změněna a v neposlední řadě zaručuje nepopíratelnost, a to především proto, že je vytvořen pomocí prostředků, které podepisující osoba může mít pod svou výhradní kontrolou.⁸³

5.4.2 Elektronická značka

Po technické stránce je elektronická značka to samé, co elektronický podpis. Odlišná je ale právní stránka. Elektronický podpis může vytvářet pouze konkrétní fyzická, oproti tomu elektronickou značku mohou vytvářet i zařízení a aplikace. Elektronická značka je určena pro výstupy z informačních systémů, dále z fakturačních systémů nebo i různých objednávkových systémů. S tím, že tyto výstupy vůbec neprochází lidskýma rukama.⁸⁴

⁸³ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v českém právu*. 1. vyd. Praha: Linde Praha. 2006, s. 126.

⁸⁴ Czechia. *Elektronická značka*. [online]. [cit. 7.3.2019]. Dostupné z: <https://napoveda.czechia.com/clanek/elektronicka-znacka-886/>

5.4.3 Časové razítko

Časové razítko složí pro časové označení elektronických dokumentů, které je důvěryhodné. Elektronický dokument, který je označen časovým razítkem se propojí s časovým údajem, kdy byl daný dokument „orazítkován“ a tím je zaručeno, že data uvedená v dokumentu existovala v daném čase. Časové razítko se nejčastěji využívá spolu s elektronickým podpisem nebo při archivaci dokumentů.⁸⁵

⁸⁵ PostSignum. *Slovníček pojmů*. [online]. [cit. 7.3.2019]. Dostupné z: http://www.postsignum.cz/slovnicek_pojmu.html

6 eJustice

Historie institutu eJustice sahá do roku 2005, kdy tento projekt vznikl. I v oblasti justice, kde je ústředním orgánem státní správy Ministerstvo spravedlnosti, byly v posledních letech učiněny výrazné kroky při zavádění elektronických nástrojů eGovernmentu.

Stejně jako u eGovernmentu, ani u eJustice nenajdeme v žádném právním předpise jasnou definici. Ale jednou z důležitých součástí eGovernmentu je právě eJustice, která přebírá téměř všechny jeho nástroje a je s nimi úzce propojena. Jako příklad lze uvést oboustranné napojení na informační systém datových schránek. Na justici se také vztahují právní předpisy týkající se informačních systémů veřejné správy, elektronického podpisu, základních registrů, archivace apod.⁸⁶ Systém elektronizace justice v sobě zahrnuje jak elektronizaci stávajících agend, provozovaných v resortu Ministerstva spravedlnosti, tak agendy zcela nové, mezi které patří rejstříky a informace o činnosti soudů.⁸⁷ Hlavním cílem eJustice je zjednodušit soudní systém a soudnictví obecně.

Pojem eJustice můžeme charakterizovat jako využití informačních a komunikačních technologií v justici, kdy cílem je zajistit efektivní fungování a rychlé rozhodování institucí justice. V literatuře můžeme najít definici, podle které eJustice znamená: „*využití informačních technologií a systémů v prostředí justice (resortu spravedlnosti), především pak zavedení elektronické formy komunikace, výměny a zpracování informací mezi subjekty, nacházejícími se v prostředí justice nebo vstupujícími do kontaktů s resortem justice (účastníci řízení, jiné orgány veřejné moci)*“.⁸⁸

6.1 Veřejné rejstříky fyzických a právnických osob

Mezi veřejné rejstříky fyzických a právnických osob řadíme Spolkový rejstřík, Nadační rejstřík, Rejstřík ústavů, Rejstřík společenství vlastníků jednotek, Obchodní rejstřík a Rejstřík obecně prospěšných společností.⁸⁹

⁸⁶ Resortní strategie pro rozvoj – eJustice. [online]. [cit. 13.2.2019]. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/5-zasedani-rvis-priloha-c-5-ejustice-2020-v-1-0.aspx

⁸⁷ SMEJKAL, V., VALÁŠEK, M. *Jak na datovou schránku: Praktický manuál pro každého*. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, s. 28

⁸⁸ ŠTĚDRŮŇ, B., HŘEBÍKOVÁ I. *Občanské soudní řízení sporné a využití informačních technologií a právních informačních systémů: (e-justice)*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008, s. 15.

⁸⁹ Kolektiv autorů Cevro institut. *Czech POINT: Historický vývoj a současná podoba*. 1. vyd. Praha: Cevro Institut. 2015, s. 33

6.1.1 Podání do veřejných rejstříků

Podle zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a podle nařízení vlády č. 351/2013 Sb., musí být návrhy na zápis, změnu nebo výmaz zápisu ve veřejném rejstříku, podány elektronicky prostřednictvím vyplněného formuláře na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti. Zápis, změnu nebo výmaz zápisu provádí soud. Náležitosti jednotlivých formulářů poté upravuje vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 323/2013 Sb., o náležitostech formulářů na podávání návrhů na zápis, změnu nebo výmaz údajů do veřejného rejstříku.

K návrhu na zápis do veřejného rejstříku je nutné doložit listiny, které prokazují skutečnost, která má být zapsána. Ministerstvo spravedlnosti zveřejnila informativní a orientační přehled listin, které se k zápisu mají doložit.⁹⁰

6.2 Insolvenční rejstřík

Insolvenční rejstřík je informačním systémem veřejné správy, který provozuje Ministerstvo spravedlnosti. Cílem je zajistit maximální míru publicity o insolvenčních řízeních a umožnit sledování jejich průběhu. Prostřednictvím insolvenčního rejstříku jsou zveřejňovány veškeré informace týkající se insolvenčních správců, dokumenty insolvenčních spisů i informace týkající se dlužníků.⁹¹ Tento informační systém je veřejně přístupný na webových stránkách <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>. V insolvenčním rejstříku lze vyhledat dlužníky, proti kterým bylo zahájeno insolvenční řízení po 1. 1. 2008.

6.2.1 Hlavní cíle fungování insolvenčního rejstříku

Mezi hlavní cíle fungování insolvenčního rejstříku patří rozhodně publicita, tzn. že každý včetně účastníků může sledovat průběh insolvenčního řízení. Dále transparentnost, kdy všechna řízení jsou zveřejňována. Dalším cílem je snazší a rychlejší přístup k informacím. A v neposlední řadě doručování – některých případech se prostřednictvím insolvenčního rejstříku doručuje účastníkům.⁹²

⁹⁰ Veřejný rejstřík a Sbírká listin. *Podání do veřejného rejstříku*. [online]. [cit. 27.2.2019]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/podani>

⁹¹ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice*. 2.vyd., Praha: Leges, 2012. s. 119.

⁹² MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice*. 2.vyd., Praha: Leges, 2012. s. 119.

6.3 eSbírka a eLegislativa

Základním zdrojem informací o právním řádu České republiky je Sbírka zákonů a Sbírka mezinárodních smluv. Obě tyto Sbírky jsou vydávány a distribuovány Ministerstvem vnitra. Problematika Sbírek zákonů, resp. zákonů a mezinárodních smluv, není sice záležitostí resortu Ministerstva spravedlnosti, tedy oblasti eJustice v základním slova smyslu, ale zcela jistě můžeme říci, že je součástí eGovernmentu v České republice, jehož hlavním aktérem je právě Ministerstvo vnitra.⁹³

V rámci Integrovaného regionálního operačního programu je poskytována finanční podpora z Evropské unie na projekt eSbírka a eLegislativa. Cílem tohoto projektu je snaha o zvýšení dostupnosti, přehlednosti a srozumitelnosti platného práva a dalším cílem je zvýšení kvality, efektivity a transparentnosti tvorby práva. Na tomto projektu spolupracuje Ministerstvo vnitra s Úřadem vlády, Kanceláří Poslanecké sněmovny a Kanceláří Senátu Parlamentu České republiky, dále s kraji a dalšími správními úřady. Termín dokončení tohoto projektu je naplánován na konec roku 2019. Právní úprava nabyde účinnosti 1. 1. 2020.

Systém eSbírka se bude dělit na dvě části. První částí bude portál, kde se budou vyhlašovat závazná elektronická znění právních předpisů, které jsou vyhlašovány ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv. Druhou částí bude databáze informací o právních aktech. Tato databáze bude obsahovat např. výkladová stanoviska jednotlivých úřadů.

Systém eLegislativa je moderním nástrojem pro tvorbu a projednání právních předpisů. Tento systém přináší spousty změn do legislativní práce. Zavedení systému eLegislativa přinese vyšší přehlednost tvorby právních předpisů, zejména projednání právního předpisu a zároveň dojde ke snížení počtu chyb v legislativním procesu a rovněž se očekává, že dojde ke zvýšení kvality a transparentnosti legislativního procesu.⁹⁴

6.4 Další služby eJustice

V rámci projektu eJustice je poskytováno mnoho dalších služeb. Jedná se o službu ePodatelna, infoSoud, infoData, infoDeska a infoJednání.⁹⁵

⁹³ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice*. 2.vyd., Praha: Leges, 2012. s. 122.

⁹⁴ Ministerstvo vnitra České republiky. *eSbírka a eLegislativa*. [online]. [cit. 26.2.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/esbirka-a-elegislativa.aspx>

⁹⁵ Justice.cz. *Oficiální server českého soudnictví*. [online]. [cit. 27.2.2019]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/Uvod.aspx>

6.4.1 ePodatelna

Jedním z nejstarších nástrojů elektronické justice, resp. celého eGovernmentu je elektronická podatelna. ePodatelna je určena pro účastníky, kteří disponují kvalifikovaným certifikátem, který vydává akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb. Tato elektronická podatelna je v provozu soudu od 1. 10. 2007. Na webových stránkách ePodatelny je možné podat podání, a to jak žalobu, tak návrh ve věcech týkajících se nezletilých dětí, např. výživné, styk s dítětem, otcovství apod. Dále je možné podat návrh na elektronický platební rozkaz nebo hromadný elektronický platební rozkaz v případě jednoho žalobce proti více žalovaným.⁹⁶

Po zprovoznění datových schránek se význam elektronické podatelny snížil, ale i nadále je její existence je důležitá. A to zejména z toho důvodu, že se jedná o jeden kanál pro komunikaci s justičními orgány.

6.4.2 Elektronický platební rozkaz

Elektronický platební rozkaz je zkrácené řízení, v jehož rámci žalobce na internetových stránkách ePodatelna vyplní elektronicky formulář, který podepíše zaručeným elektronickým podpisem a odešle ho soudu. Takový návrh je možné podat jen v případě, kdy vymáhaná částka nepřesahuje částku 1 milionu korun a je zaplacen soudní poplatek. Pokud žalobce splní všechny náležitosti, vydá soud elektronický platební rozkaz.⁹⁷ V platebním rozkazu soud uloží povinnost žalovanému do 15 dnů od jeho doručení zaplatit žalobci pohledávku a náklady řízení, nebo aby v této době podal odpor proti elektronickému platebnímu rozkazu.⁹⁸

6.4.3 infoSoud a infoJednání

Další aplikací provozovanou Ministerstvem spravedlnosti v rámci projektu eJustice je služba infoSoud. Jedná s o službu, která umožňuje účastníkům řízení nahlížet do průběhu řízení na příslušném soudu a sledovat postupy při vyřizování

⁹⁶ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice*. 2.vyd., Praha: Leges, 2012. s. 133

⁹⁷ SMEJKAL, V., VALÁŠEK, M. *Jak na datovou schránku: Praktický manuál pro každého*. 1. vyd. Praha: Linde, 2012, s. 28

⁹⁸ Portal justice. *ePlatební rozkaz*. [online]. [cit. 1.3.2019]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/ejustice/platebni-rozkaz.html>

dané věci. Dohledání informací je možné v případě, kdy osoba zadá soudní kraj, jméno příslušného soudu a spisovou značku věci.⁹⁹

Informační systém o jednáních, který se označuje jako infoJednání, umožňuje poskytnout nejen informace podle spisové značky, ale také najít, jaká jednání jsou nařízena u konkrétního soudu v konkrétní den do konkrétní místnosti. Je možné zde najít informace o tom, na jakou hodinu je nařízeno dané jednání, jaká je jejich spisová značka, jméno soudce a účastníci řízení, případně zda se jedná o soudní jednání neveřejné nebo zda bylo zrušeno. V tomto systému najdeme nařízená jednání pouze na následujících 30 dnů.¹⁰⁰

6.4.4 infoData

Další aplikací Ministerstva spravedlnosti je infoData. Tento statistický portál umožňuje přístup široké veřejnosti k soudním výkazům a statistikám. Hlavním cílem tohoto portálu je přehledně a na jednom místě prezentovat všechny důležité informace o justici.¹⁰¹

Od roku 2008 zde najdeme statistické ročenky, výkazy soudů a státních zastupitelství, přehledy statistických listů, tabulkové přehledy o vyřizování soudních agend a další dokumenty Ministerstva spravedlnosti, které jsou určeny k nahlídnutí veřejnosti.¹⁰²

6.4.5 infoDeska

InfoDeska je elektronickou úřední deskou resortu justice. Stejně jako jiné orgány veřejné moci, tak i justice má povinnost vést úřední desku, a to jak v listinné podobě, tak zároveň v elektronické podobě. Tato úřední deska v elektronické podobě zveřejňuje obsah klasické úřední desky, která je umístěna v jednotlivých budovách resortu justice. Zveřejněné údaje mají pouze informativní charakter, takže je rozhodující datum zveřejnění na úřední desce

⁹⁹ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice*. 2.vyd., Praha: Leges, 2012. s. 129

¹⁰⁰ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice*. 2.vyd., Praha: Leges, 2012. s. 129.

¹⁰¹ Podnikatel.cz. *Ministerstvo spustilo veřejný portál infoData*. [online]. [cit. 27.2.2019]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/ministerstvo-spustilo-verejny-portal-infodata/>

¹⁰² MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice*. 2.vyd., Praha: Leges, 2012. s. 132

v listinné podobě, nikoliv v elektronické. InfoDeska obsahuje dokumenty, které byly zveřejněné po 1. 1. 2009.¹⁰³

Do projektu infoDeska je v současné době zapojeno Ministerstvo spravedlnosti ČR, vrchní soudy, krajské soudy, okresní soudy, městské soudy a obvodní soudy. A dále státní zastupitelství – Nejvyšší státní zastupitelství, vrchní státní zastupitelství, krajská státní zastupitelství, okresní státní zastupitelství, městská státní zastupitelství a obvodní státní zastupitelství.¹⁰⁴

6.5 Portál e-Justice EU

Portál evropské e-justice spravuje Evropská komise a jedná se o centralizovaný zdroj informací z oblasti justice. Usnadňuje orientaci v justičních systémech různých států v funguje ve 23 jazycích.

Portál evropské e-justice je rozdělen na sekci občané, podniky, právníci a justice. Např. občané si zde mohou vyhledat právníka v požadovaném státu EU, dále podnikatelé mohou vyhledávat v obchodním rejstříku, kdy obchodní rejstříky všech zemí EU jsou od roku 2017 propojené.¹⁰⁵

Na portálu e-Justice EU najdeme velké množství informací a pomoci v různých životních situacích, např. právo EU, právo jejích členských států, mezinárodní právo, dále judikaturu EU, informace ohledně právnických povolání, Evropské soudní sítě pro trestní věci. Najdeme zde i odpovědi na různé otázky, např. Na jaký soud, ve kterém členském státě, se mám obrátit? Jak podat žalobu? Které právo se použije? Jaké jsou náklady? A mnoho dalších odpovědí.¹⁰⁶

¹⁰³ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice*. 2.vyd., Praha: Leges, 2012. s. 131-132

¹⁰⁴ infoDeska. *Elektornická úřední deska resortu justice*. [online]. [cit. 27.2.2019]. Dostupné z: <https://infodeska.justice.cz/>

¹⁰⁵ European e-justice. *Hlavní strana*. [online]. [cit. 28.2.2019]. Dostupné z: <https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=cs>

¹⁰⁶ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice*. 2.vyd., Praha: Leges, 2012. s. 129

7 Vývoj eGovernmentu

Tato poslední kapitola je zaměřena na vybrané aktuální prvky eGovernmentu, které budou zasahovat do nedávné minulosti a brzké budoucnosti.

7.1 eRecept

Elektronický recept neboli elektronická preskripce je na základě zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech) povinný od 1. 1. 2018. Tato povinnost vzniká všem lékařům plošně v celé ČR, ať už se jedná o lékaře pracující ve státní správě či o soukromé ordinace.¹⁰⁷ Spolu s tímto zákonem souvisí s eReceptem i vyhlášky:

- Vyhláška č. 54/2008 Sb., o způsobu předepisování léčivých přípravků, údajích uváděných na lékařském předpisu a o pravidlech používání lékařských předpisů
- Vyhláška č. 84/2008 Sb., o správné lékařské praxi, bližších podmínkách zacházení s léčivy v lékárnách, zdravotnických zařízeních a u dalších provozovatelů a zařízení vydávajících léčivé přípravky
- Vyhláška č. 236/2015 Sb., o stanovení podmínek pro předepisování, přípravu, distribuci, výdej a používání individuálně připravovaných léčivých přípravků s obsahem konopí pro léčebné použití¹⁰⁸

Všechny elektronické recepty jsou shromažďovány v Centrálním úložišti elektronických receptů, které provozuje Státní ústav pro kontrolu léčiv. Taxativní výčet úkolů spojených s Centrálním úložištěm elektronických receptů, které musí Ústav plnit, nalezneme v §81 zákona č. 378/2007 Sb. Ústav systém neustále vyvíjí a modernizuje v nejlepším zájmu uživatelů, a to v souladu s informačními systémy veřejné správy a kybernetické bezpečnosti.¹⁰⁹

Změna systému z pohledu občana je taková, že eRecepty mu mohou být vystaveny několika způsoby a to moderními jako je SMS, e-mail, nebo mobilní aplikace, ale i klasickým způsobem, tedy vtištěním na papírovou průvodku stejného vzhledu, které měly recepty dříve. Pokud jde o způsob přes mobilní aplikaci, je spojena s dalšími službami eGovernmentu, jenž jsou elektronický

¹⁰⁷ eRecept. *O Receptu*. [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: <https://www.epreskripce.cz/e-recept>

¹⁰⁸ eRecept. *Legislativa*. [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: <https://www.epreskripce.cz/legislativa>

¹⁰⁹ eRecept. *O Receptu*. [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: <https://www.epreskripce.cz/e-recept>

občanský průkaz nebo ověření identity na CzechPOINTu (pro registraci). Rozdíl na této papírové formě je v absenci razítka a podpisu doktora (nahrazeno elektronickým podpisem) a naopak je zde identifikátor, jež je základním a nejdůležitějším prvkem eReceptu a jedná se o čárový kód v kombinaci s 12místným alfanumerickým kódem. Platnost eReceptu je obvykle 14 dní.¹¹⁰

Výhody eReceptu:

- *Vyšší míra bezpečí pacienta při výdeji léků*
- *eRecept není možné vyplnit neúplně*
- *eRecept není možné zfalšovat*
- *Lékař má možnost si ověřit, zda si lék pacient v lékárně skutečně vyzvedl, příp. který konkrétní lék mu byl vydán (pokud došlo k záměně léku)*
- *Lékař má možnost zaslat identifikátor eReceptu pacientovi vzdáleně – pacient nemusí nutně navštívit lékaře (výhodné např. u chronických pacientů, kdy návštěva lékaře není vždy nutná)*

Budoucí výhody:

- *Lékový záznam pacienta*
- *Kontrola duplicit při předepisování léků*
- *Modul týkající se nežádoucích lékových interakcí*
- *Více položek na jednom receptu¹¹¹*

7.2 Elektronický občanský průkaz

Od 1. 1. 2012 začaly být vydávány elektronické občanské průkazy na základě novely zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech. „*Od 1. 7. 2018 jsou občanům ČR plošně vydávány občanské průkazy se strojově čitelnými údaji a kontaktním elektronickým čipem.*“

Čip občanského průkazu umožňuje:

- ***Identifikaci vůči online službám zejména veřejné správy: Držitel se může pomocí svého občanského průkazu a nainstalované***

¹¹⁰ eRecept. *Jakými způsoby je možné získat od lékaře identifikátor elektronického receptu?* [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: <https://www.epreskripce.cz/jakymi-zpusoby-je-mozne-ziskat-od-lekare-identifikator-elektronickeho-receptu>

¹¹¹ eRecept. *Jaké jsou výhody eReceptu.* [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: <https://www.epreskripce.cz/jake-jsou-vyhody-ereceptu>

podpůrné aplikace přihlašovat k online službám a portálům poskytovaných zejména veřejnou správou. Na základě úspěšného prokázání své totožnosti může občan bezpečně využívat služby, které daný úřad (potažmo subjekt) nabízí k vyřízení elektronickou cestou. Díky bezpečné a státem zaručené identifikaci se mohou provozovatelé zejména veřejných online služeb spolehnout na to, že jejich klient má u sebe svůj občanský průkaz a zná přístupové údaje k jeho funkcím. Jako výsledek identifikace obdrží provozovatel služby aktuální a platné údaje o totožnosti připojeného klienta.

- ***Vytváření kvalifikovaných elektronických podpisů:*** *Držitel si do čipu může uložit kvalifikované certifikáty pro vytváření elektronických podpisů. Pomocí těchto certifikátů (a příslušných kryptografických klíčů) pak může držitel elektronicky podepisovat dokumenty, e-maily, smlouvy, apod. Kvalifikovaný elektronický podpis má podle platné legislativy stejnou právní relevanci jako podpis vlastnoruční.*
- ***Autentizaci pomocí certifikátu vůči informačním systémům:*** *Držitel si do čipu může uložit autentizační certifikáty. Pomocí těchto certifikátů (a příslušných kryptografických klíčů) se pak může přihlašovat k informačním systémům. Autentizační certifikát musí být vydán kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru.* ¹¹²

7.3 Elektronická pracovní neschopenka

eNeschopenka je projekt ministerstva práce a sociálních věcí. Původně měl být účinný již od 1. 1. 2019, ale účinnost byla odložena na 1. 1. 2020. Jedná se o elektronické potvrzení dočasné pracovní neschopnosti lékařem pro zaměstnavatele a českou správu sociálního zabezpečení. Elektronická neschopenka má zefektivnit institut karenční lhůty a celkově omezit zneužívání pracovní neschopnosti. Karenční lhůtu, jež trvá první 3 dny, kdy práce neschopný nemá nárok na náhradu mzdy, by v případě účinnosti eNeschopenky bylo možné zrušit (tato karenční lhůta se u dočasné pracovní neschopnosti má k datu 1. 7. 2019 rušit).

¹¹² eIdentita. *Občanský průkaz s čipem*. [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: <https://info.eidentita.cz/eop/>

Již od roku 2010 mají lékaři možnost pomocí e-podání elektronicky nahlásit pracovní neschopnost české správě sociálního zabezpečení. Na základě zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění podle aktuálního znění od 1. 1. 2019 zavádí od stejného data česká správa sociálního zabezpečení novou informační službu pro zaměstnavatele ohledně zaevidovaných pracovních neschopností prostřednictvím ePortálu, jenž je první etapou elektronizace neschopenek. Druhou etapou má být od 1. 7. 2019 na základě dvou nově přijatých zákonných opatření (jedná se o novelu zákona č. 187/2006 Sb.) povinnost lékařů hlášení pracovní neschopnosti elektronickou formou, jenž urychlí předávání informací. S tím bude souviset i větší informovanost zaměstnavatelů státní správou, pokud jde například o místo pobytu v době pracovní neschopnosti či povolená doba vycházek. Tato etapa by měla snížit zatíženost lékařů byrokracií. A konečnou třetí etapou má být s účinností od 1. 1. 2020 úplná elektronizace pracovních neschopností, která sníží byrokracii i zaměstnavatelům, kteří nebudou muset posílat na okresní správu sociálního zabezpečení dočasné pracovní neschopenky zaměstnanců a vyžadovat je od nich. Tato fáze elektronizace neschopenek vychází z právní úpravy obsažené v zákoně č. 259/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Papírová forma - průkaz práce neschopného pojištěnce (pětidílný tiskopis) zůstane pro zaměstnance zachována k jeho případnému prokázání dané skutečnosti.¹¹³

7.4 Ubyport

Ubyport je internetová aplikace zřízená policií České republiky a jedná se o internetovou službu cizinecké policie. Od 15. 8. 2017 vzniká povinnost ubytovatelům, kteří mají v předmětu podnikatelské činnosti ubytování, přihlašování ubytovaných cizinců na území ČR. Stalo se tak na základě zákona č. 222/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Pro ubytovatele, který v předmětu činnosti podnikání ubytování nemá, tato povinnost nevzniká a je pouze na něm, zdali internetový portál využije. V případě nevyužití této služby ale musí ubytovatel oznámit ubytování cizince předložením papírového tiskopisu. Předložením se rozumí vhození originálu tiskopisu do schránky příslušného místního oddělení cizinecké policie tam, kde je cizinec ubytován. V případě

¹¹³ Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Elektronická neschopenka přehledně*. 2018 [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/files/clanky/34652/Elektronicka_neschopenka_prehledne.pdf

papírového tiskopisu i Ubyportu se vždy vyplňuje jméno, příjmení, datum narození, adresa trvalého bydliště, národnost, číslo pasu či občanského průkazu a datum, od kdy je pobyt zahájen. Společně s tímto se vede ještě papírová ubytovací kniha, kde se též zapisuje, a tak i přihlašuje pobyt cizinců. Tato kniha se vede z důvodu toho, že při přihlašování přes Ubyport chybí podpis ubytovaného cizince, který je v případě papírového tiskopisu vždy součástí, a tak se cizinec podepisuje do této knihy pro případnou kontrolu cizineckou policií. Ubytovateli vzniká povinnost přihlásit ubytovaného cizince do tří dnů od jeho ubytování v obou případech přihlašování.¹¹⁴ Legislativně je oznámení o ubytování cizinců upraveno v §102 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Dle policie České republiky je žádoucí přechod na internetovou aplikaci pro naplnění předmětného zákona.

7.5 Hlášení zásilek potravin živočišného původu z EU

Vyhláška č. 172/2015 Sb., o informační povinnosti příjemce potravin v místě určení, která je účinná od 1. 8. 2015, ukládá informační povinnost provozovateli potravinářského podniku minimálně 24 hodin před příchodem potravin, jedná-li se o první příjem či manipulaci s potravinou na území ČR. V §1 odst. 2 vyhlášky č. 172/2015 Sb. je taxativní výčet potravin podléhající informační povinnosti včetně předmětného živočišného původu. V případě nahlášení potravin živočišného původu musí provozovatel vyplnit prostřednictvím informačního systému Státní veterinární správy tyto informace:

- a) *druh potraviny přicházející na místo určení,*
- b) *množství potraviny přicházející na místo určení,*
- c) *fyzikální stav nebo způsob úpravy potraviny přicházející na místo určení,*
- d) *členský stát Evropské unie, název a adresu provozovatele potravinářského podniku dodávajícího potravinu na místo určení, včetně čísla schválení nebo registrace, pokud mu bylo příslušným orgánem dozoru přiděleno,*

¹¹⁴ Policie. *Policie České republiky – Služba cizinecké policie*. [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: https://www.policie.cz/clanek/oznamovani-ubytovanych-cizincu-ubytovatelem.aspx?fbclid=IwAR3yqDG6AxcMejJdDmP2QqPOyr1s8Fi_Pz82O2xD3P_7FbTQbv7cU8IRxDg

- e) adresu místa určení a příjemce potravin v místě určení, včetně čísla schválení nebo registrace, pokud mu bylo příslušným orgánem dozoru přiděleno,*
- f) datum příchodu potravin na místo určení.¹¹⁵*

Tato vyhláška z roku 2015 ruší vyhlášku předešlou a to vyhlášku č. 320/2014 Sb., o informační povinnosti příjemce potravin v místě určení ve vztahu k některým druhům potravin. Legislativně je tato problematika upravena zákonem č. 139/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů. Prováděcí předpis vyhlášky č. 172/2015 Sb. je zákon č. 110/1997 Sb.

V minulosti se informační povinnosti příjemců živočišných produktů řídily nařízením vlády č. 125/2011 Sb., o stanovení informačních povinností příjemcům živočišných produktů v místě určení. Informační povinnost byla také nejméně 24 hodin předem, ale mohla být v listinné podobě. Novela nařízení s účinností od 3. 10. 2014 ovšem tuto lhůtu prodloužila na 48 hodin a zavedla hlášení pouze přes informační systém Státní veterinární správy. Proběhla zde tedy elektronizace hlášení.

¹¹⁵ Vyhláška č. 172/2015 Sb., o informační povinnosti příjemce potravin v místě určení, §2 odst. 2

8 eGovernment v Evropské unii

Elektronizace veřejné správy je neodvratná, protože to lidem zjednodušuje život a státu elektronizace v budoucnu ušetří finance. České republice se ale nedaří zatím provést efektivní digitalizaci veřejné správy (oproti jiným státům Evropské unie).

Mezi zeměmi Evropské unie je Česká republika v digitalizaci veřejné správy až na 18. místě. A ve srovnání s ostatními státy má v oblasti eGovernmentu poměrně velké mezery.¹¹⁶

Nejvyspělejší eGovernment má Velká Británie. I v rámci celého světa je Velká Británie na první místě, poté na druhé příčce se nachází Austrálie a na třetím místě Jižní Korea.¹¹⁷

Od roku 2009 došlo v zemích Evropské unie k velkému pokroku v oblasti datových schránek. Nejdále jsou v systému datových schránek jednoznačně Dánsko, Estonsko a Rakousko. Česká republika je na třetím místě (hned po těchto třech státech). Ve státech Evropské unie jsou datové schránky založeny na podobném principu jako v České republice. Každá země má samostatný informační systém pro přenos datových zpráv.¹¹⁸

Co se týče služby Czech Point, tak v žádném státě Evropské unie nenajdeme takovou službu, která by ve všech ohledech odpovídala službě Czech Point v České republice (kromě Slovenska, kde existují kontaktní pracoviště označované „e.so“). V jednotlivých zemích Evropské unie mají ale určitým způsobem vyřešeny oblasti, které v České republice pokrývá právě systém Czech Point. Např. v sousedním Německu existuje služba Elster, která umožňuje občanům Německa vyplňovat a podat online daňová priznání a další formuláře. Uživatelé mají přístup ke své daňové kartě, kde jsou vedeny informace, které jsou využívány pro výpočet daní.

¹¹⁶ Aktuálně.cz. *Evropa mohutně investuje do své digitální budoucnosti. Češi ale zatím v eGovernmentu zaostávají.* [online]. [cit. 7.3.2019]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/evropsky-parlament/mapa-digitalizace-eu/r~7e70f60a3cd11e7a83b0025900fea04/>

¹¹⁷ Euroskop.cz. *ČR je ve vyspělosti eGovernmentu 50. na světě.* [online]. [cit. 7.3.2019]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9002/27725/clanek/cr-je-ve-vyspelosti-egovernmentu-50-na-svete/>

¹¹⁸ ISVS.CZ. *Jaké jsou naše datové schránky v porovnání s dalšími zeměmi EU?* [online]. [cit. 8.3.2019]. Dostupné z: <http://2011-2015.isvs.cz/jake-jsou-nase-datove-schranky-porovnan-dalsimi-zememi-eu/>

8.1 eGovernment v Německu

Za fungování eGovernmentu v Německu je odpovědné Spolkové ministerstvo vnitra. Dne 1. 1. 2008 byl zřízen Úřad federálního vládního komisaře pro informační technologie, tzv. Beauftragter für Informationstechnik. Komisař je státním tajemníkem, který působí na Ministerstvu vnitra a je odpovědný za vypracování strategie eGovernmentu a bezpečnosti pro federální IT, dále vykonává dohled nad bezpečností federálních IT a v neposlední řadě je odpovědný za dohled nad poskytováním centrální IT infrastruktury federální vlády.

Komisař předsedá Radě IT a Řídící skupině IT, rovněž je zástupcem federace v Radě pro plánování IT. Dále se také podílí na procesu rozhodování o legislativních předpisech týkajících se IT.¹¹⁹

Služby eGovernmentu v Německu jsou zpřístupněny prostřednictvím portálu Bund.de. Tento portál slouží jako rozcestník eGovernment služeb pro veřejnou správu, podnikatelské subjekty a občany. Dále jsou v rámci tohoto portálu k dispozici formuláře, které se podávají při jednání vůči veřejné správě. Německé eGovernment portály, které se věnují sociálním dávkám, nabízejí možnost vyplnění formulářů na webových stránkách s tím, že tyto formuláře je potřeba poté vytisknout a odeslat či donést příslušné autoritě.¹²⁰

8.1.1 Datové schránky v Německu

Na německém trhu v oblasti autorizované elektronické komunikace se vyskytují dva typy řešení – DeMail a E-postbrief. V roce 2011 nabyl účinnosti zákon, který vymezil právní rámec provozu schránky DeMail. Komunikace prostřednictvím schránky DeMail je možná s kýmkoliv, kdo má tento typ digitální schránky zřízený. Využití této služby je dobrovolné. V roce 2012 měla služba DeMail registrován přibližně 1 milion fyzických osob.¹²¹

Konkurentem služby DeMail je v Německu služba E-postbrief, kterou provozuje německá pošta. Využití této služby je rovněž dobrovolné. Služba E-

¹¹⁹ Poslanecká sněmovna České republiky. Digitalizace státní správy v evropských zemích. [online]. [cit. 11.3.2019]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=138260>

¹²⁰ Kolektiv autorů Cevro institut. *Czech POINT: Historický vývoj a současná podoba*. 1. vyd. Praha: Cevro Institut. 2015, s. 63-65

¹²¹ Kolektiv autorů. *Datové schránky: Historický vývoj a současná podoba*. 1. vyd. Praha: Cevro Institut, 2015. s. 21

postbrief je využívána pro komunikaci mezi podnikatelskými subjekty a fyzickými osobami, nikoliv pro komunikaci s úřady. Tato služba je provozována od roku 2010.¹²²

8.2 eGovernment v Dánsku

V oblasti eGovernmentu je Dánsko velmi aktivní a dánská kultura se nebrání novým službám. Za oblast eGovernmentu je v Dánsku odpovědné Ministerstvo financí, při němž byla v roce 2011 zřízena Agentura pro digitalizaci. Dále v oblasti digitalizace působí také Ministerstvo průmyslu, obchodu a finančních věcí, které podporuje digitalizaci v podnikatelském prostředí.¹²³

8.2.1 Datové schránky v Dánsku

V Dánsku mají zřízenou službu, která se nazývá eBoks. Tato služba byla spuštěna v roce 2001. Původně tato služba poskytovala možnost zřízení digitální schránky, prostřednictvím které je možné obdržet poštu od podnikatelských subjektů a veřejné správy. Poté v roce 2005 byla služba eBoks rozšířena o možnost zasílání výplatních pásek zaměstnancům veřejné správy, tato možnost byla po nějaké době umožněna i soukromému sektoru. V současné době si v Dánsku nechává zasílat výplatní pásku více než 2 miliony uživatelů. Postupem doby byla služba rozšířena na obousměrný komunikační kanál, a to mezi občany, podnikatelskými subjekty a úřady.¹²⁴

Odesílání zpráv v Dánsku je zpoplatněno. Uživatelé si mohou nastavit, od koho si přejí přijímat zprávy. V roce 2012 byl přijat zákon Law on public digital mail, který stanovil každé společnosti povinnost od roku 2013 disponovat digitální schránkou. Veřejná správa je povinna adresátovi nejdříve poslat zprávu elektronicky, pokud adresát má datovou schránku.¹²⁵

¹²² Kolektiv autorů. *Datové schránky: Historický vývoj a současná podoba*. 1.vyd. Praha: Cevro Institut, 2015. s. 22

¹²³ Poslanecká sněmovna České republiky. Digitalizace státní správy v evropských zemích. [online]. [cit. 12.3.2019]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=138260>

¹²⁴ Kolektiv autorů. *Datové schránky: Historický vývoj a současná podoba*. 1.vyd. Praha: Cevro Institut, 2015. s. 15-16

¹²⁵ Kolektiv autorů. *Datové schránky: Historický vývoj a současná podoba*. 1.vyd. Praha: Cevro Institut, 2015. s. 16

8.3 eGovernment v Norsku

Za oblast eGovernmentu v Norsku je odpovědné Ministerstvo místní správy a modernizace. Odbor politiky ICT a reformy veřejného sektoru koordinuje mj. aktivity eGovernmentu a je odpovědné za dohled nad Agenturou pro veřejnou správu a eGovernment.¹²⁶

8.3.1 Datové schránky v Norsku

V Norsku existuje služba Digipost, která je alternativou ke standardní fyzické schránce. Tato služba je určena ke komunikaci mezi orgány veřejné správy, podnikatelskými subjekty a veřejností. Službu Digipost provozuje od roku 2011 národní poštovní operátor Norway post. Příjem pošty je pro fyzickou osobu zdarma a uživatel má omezenou možnost zdarma odesílat zprávy, od určitého objemu je poté odesílání zpráv zpoplatněno.¹²⁷

Zpráva, která je zaslána prostřednictvím služby Digipost, je považována za doručenou v okamžiku, kdy dorazí do schránky příjemci. Zřízení datové schránky je dobrovolné.¹²⁸

8.4 eGovernment ve Francii

Ve Francii je za oblast eGovernmentu odpovědný předseda vlády. Premiérovi je podřízený Generální sekretariát pro modernizaci veřejné správy, který je připojený ke Generálnímu sekretariátu vlády.¹²⁹

Generální sekretariát pro modernizaci vlády zahrnuje dvě ředitelství. A to Mezirezortní ředitelství pro pomoc při veřejných reformách a Meziřesortní ředitelství pro digitální záležitosti a státní informační a komunikační systém. Hlavním úkolem ředitelství pro digitální záležitosti je rozvíjet eGovernment v rámci celé státní správy.¹³⁰

¹²⁶ Poslanecká sněmovna České republiky. Digitalizace státní správy v evropských zemích. [online]. [cit. 16.3.2019]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=138260>

¹²⁷ Kolektiv autorů. *Datové schránky: Historický vývoj a současná podoba*. 1.vyd. Praha: Cevro Institut, 2015. s. 17

¹²⁸ Kolektiv autorů. *Datové schránky: Historický vývoj a současná podoba*. 1.vyd. Praha: Cevro Institut, 2015. s. 17

¹²⁹ Poslanecká sněmovna České republiky. Digitalizace státní správy v evropských zemích. [online]. [cit. 12.3.2019]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=138260>

¹³⁰ Poslanecká sněmovna České republiky. Digitalizace státní správy v evropských zemích. [online]. [cit. 12.3.2019]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=138260>

8.4.1 Datové schránky ve Francii

Ve Francii existuje služba Digiposte (pojmenovaná obdobně jako v Norsku), která je provozována národním poštovním operátorem. Tato služba poskytuje zabezpečenou digitální schránku, prostřednictvím které je možné přijímat dokumenty od úřadů. Zřízení této schránky je dobrovolné. Provoz služby Digiposte byl zahájen roku 2011.¹³¹

¹³¹ Kolektiv autorů. *Datové schránky: Historický vývoj a současná podoba*. 1.vyd. Praha: Cevro Institut, 2015. s. 19

Závěr

Tématem této diplomové práce byla Elektronizace veřejné správy v ČR – eGovernment. Důvodem výběru tohoto tématu bylo, že se mě daná problematika přímo dotýká téměř každý den v běžném životě a to zejména v práci. V době výběru tématu jsem byl zaměstnán v personální agentuře jako personalista, kde využití prvků eGovernmentu bylo opravdu čtené.

Projekt eGovernment se stal hlavním tématem modernizace a zefektivnění fungování veřejné správy České republiky. Jednou ze zásad fungování veřejné správy je vyřízení věcí bez zbytečných průtahů, čehož lze dosáhnout právě budováním fungujícího eGovernmentu. Při budování eGovernmentu Česká republika vycházela ze zkušeností ostatních států.

Tato diplomová práce je rozdělena do 8 kapitol. V kapitole první je popsáno, co si vlastně představit pod pojmem veřejná správa, její rozdělení na státní správu a samosprávu v našem demokratickém zřízení jejíž páteří je Ústava ČR. Zapotřebí bylo též uvést vývoj veřejné správy od pádu komunistického Československa po vznik samostatného Českého státu, což bylo důležité období, ve kterém se formoval nynější ústavní zákon. Druhá kapitola pojednává o historii elektronizace veřejné správy v ČR, jež začíná v polovině devadesátých let snahami o modernizaci, které se díky realizovaným projektům a strategiím v posledních deseti letech uskutečnily. Kapitola sahá až do současnosti, kde aktuální šestiletá strategie dobíhá svůj poslední rok. Třetí kapitola, která nese název samotný eGovernment, se mj. věnuje tématu eGovernment a osobní údaje. S problematikou digitalizace a elektronizace přístupu k osobním údajům úzce souvisí i jejich ochrana, která je v digitálním světě velmi důležitá. Stěžejní je v oblasti ochrany osobních údajů evropské Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů neboli tzv. GDPR je v současné době velmi aktuálním a diskutovaným tématem. Všechny společnosti, instituce apod. musely učinit před 25. 5. 2018 spousty kroků, aby jejich činnost probíhala v souladu s novou právní úpravou GDPR. Bohužel neexistuje jednotný návod – jak na GDPR, každý právník si může vyložit nařízení EU trochu jinak. Samozřejmě i v oblasti eGovernmentu, kde se pracuje s osobními údaji, musí být tomuto tématu věnována značná pozornost. Čtvrtá kapitola je zaměřená na dodržování základních právních principů tak, aby byla elektronizace veřejné správy co nejefektivnější.

Pátá kapitola této diplomové práce pojednává o základních prvcích eGovernmentu, mezi které patří základní registry a dále Czech POINT, datové schránky, elektronický podpis, elektronická značka a časové razítko. Cílem projektu Czech POINT je ulehčení komunikace osob se státem. Mělo by vlastně stačit navštívit jeden úřad a tam na jednom místě vyřídit vše potřebné. Snahou je maximální využití údajů ve vlastnictví státu tak, aby byly minimalizovány požadavky na občany. V současné době tento cíl začíná být naplněn. Velká pozornost je také věnována problematice datových schránek. Datové schránky představují největší změnu v doručování a přeneseně vedení úřední agendy, za posledních 100 let. Jedná se o dobře vymyšlenou ideu.

Jedna z posledních kapitol, která nese název eJustice, se zabývá mj. problematikou eSbírka a eJustice. V současné době má Sbírka zákonů pouze papírovou podobu, od 1.1.2020 by měla fungovat i její elektronická podoba. To, jestli se stihne projekt eSbírka a eLegislativa do konce roku 2019 dokončit, není ale zcela jisté. Protože termín dokončení tohoto projektu byl již několikrát odkládán, dokonce i pozastaven. Díky portálu eSbírka a eLegislativa budou mít občané možnost shlédnout veškeré zákony a mezinárodní smlouvy v elektronické podobě na internetu a rovněž budou mít přístup k přípravě legislativních změn.

Kapitola sedmá je věnována aktuálnímu vývoji veřejné správy a její elektronizace, přičemž jsou vybrány prvky a instituty eGovernmentu tak, jak jsem se s nimi setkal v běžném životě, ať už z hlediska profesní či osobní roviny. Jedná se o projekty nové či brzké budoucnosti. Považoval jsem za důležité zmínit modernizaci systému přihlašování ubytovaných cizinců aplikací Ubyport v souvislosti s aktuálním nárůstem pracovních agentur a s tím i narůstající počet pracujících cizinců na území ČR. V podkapitole hlášení zásilek potravin živočišného původu EU - konkrétně v masném průmyslu převládá názor, že informační povinnost byla nařízena, aby určití lidé měli k dispozici sběr dat a statistiky, které by jinak nebyli schopni získat. Tento názor má také oporu v tom, že se pravděpodobně nahlašovací povinnost (pokud jde o potraviny živočišného původu) bude od 1. 1. 2020 rušit. To by mohlo znamenat, že nasbíraná data již postačují k určitým záměrům. Dle mého názoru tato informační povinnost nepřímou odporuje Smlouvě o fungování Evropské unie, konkrétně hlavě II o volném pohybu zboží.

V poslední kapitole jsou popsány obecně základní rysy eGovernmentu Německa, Dánska, Norska a Francie a jejich systém služby datových schránek.

Na základě poznatků, které jsem zpracováváním této diplomové práce získal, shrnu hlavní výhody a nevýhody eGovernmentu. Mezi výhody elektronizace veřejné správy můžeme zařadit zejména snížení počtu pracovníků a s tím souvisejících nákladů. Další výhodou je zjednodušení a zrychlení administrativních procesů. Díky elektronizaci veřejné správy dochází také ke snížení chybovosti při jednotlivých procesech. Mezi výhody patří rovněž i flexibilita, kdy si občané mohou své požadavky vyřídit z domova přes internet, např. nahlídnout prostřednictvím dálkové přístupu do katastru nemovitostí a na dálku si zažádat o výpis z katastru nemovitostí. S tím, že tato služba je hrazena online platbou platební kartou či platbou bankovním převodem. S flexibilitou jistě souvisí i vyšší spokojenost adresátů služby a jejich větší pohodlí. Další výhodou je rovněž vyšší úroveň ochrany osobních údajů a snížení byrokratické zátěže.

Naopak mezi nevýhody patří jistě velká vstupní investice, která byla k realizaci tak obrovského projektu potřebná. Dále neustále rostoucí počítačová kriminalita, zneužití dat a čerpání peněz ze strukturálních fondů. Aby eGovernment správně fungoval, je zapotřebí informační a počítačová gramotnost. Za nevýhodu lze tedy označit to, že je nutné pravidelné proškolení zaměstnanců a s tím souvisí samozřejmě i vyšší náklady na vzdělávání zaměstnanců.

Celá oblast elektronizace veřejné správy je nesmírně složitá a na rozvoj eGovernmentu jsou k dispozici omezené finanční prostředky. V současné době můžeme říci, že eGovernment již velmi dobře funguje a plní svoji službu občanům. V následujících letech bude samozřejmě co dále zlepšovat, Česká republika v současné době zatím nedosahuje úrovně jiných států Evropské unie, např. Estonska, proto by se měla těmito vyspělými státy nadále inspirovat. V České republice je velkým problémem to, že se projekty plánují a zároveň pravidelně odkládají. Závěrem je třeba říci, že je potřeba neustále vnímat potřeby občanů, brát ohled na jejich počítačovou gramotnost, kterou ve veřejné správě využívají apod.

Resumé

Topic of this diploma thesis is eGovernment, which means computerization of public administration. This thesis deals with current system of eGovernment in Czechia, but for comparison also systems of other EU countries will be mentioned here due to the importance of public administration in EU as whole.

This thesis is divided into eight chapters. Every chapter starts with theoretical and abstract introduction of its content and then it is elaborated in the same way like the entire thesis. First chapter describes Czechia's public administration in general, which is a fundamental issue of eGovernment. Subsequently a history of eGovernment is described and then related to most important legal regulations, as the entire thesis is written with focus on juristic point of view. There are also basic elements of eGovernment like Czech POINT, data box or eJustice. The end part of this thesis offers comparison to eGovernment and data boxes systems of France, Germany, Norway and Denmark. The thesis also looks into the current and future development of eGovernment's basic elements as well as the entire system.

Principal aim of eGovernment is efficiency and simplification of communication between citizen and authorities by means of using information and communication technologies. Czech eGovernment is being developed in cooperation with EU and its regulations, because the principal idea is to have similar integrated systems of eGovernment in all EU member states. It is a noble idea, because through a high level of computerization it provides services, which are highly in the interest of citizens. Our country passed many changes last ten years, but we are still not fast enough compared to other countries EU. In the present there are many prospective projects, which would move Czechia forward, if they are realized.

Main advantages of eGovernment are that it saves time, bureaucracy (reduces complexity), money (on a long-term), and provides interconnection of individual cooperating system parts and better awareness. Disadvantages are slower development, when compared to other countries, huge start-up costs and teething problems related to launching the internet portals of public administration and IT problems.

Seznam pramenů a odborné literatury

Literatura:

- BUDIŠ, P., HŘEBÍKOVÁ, E. *Datové schránky*. 1. vyd. Olomouc: Anag. 2010. 286 s. ISBN 978-80-7263-617-4.
- ČECHÁK, V. *Vývoj veřejné správy v Československu a České republice (1945-2004)*. 1. vyd. Praha: Eupress, 2004. 97-117 s. ISBN 80-86754-22-7.
- HENDRYCH, D. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 53 s. ISBN 978-80-7478-561-0.
- Kolektiv autorů Cevro institut. *Czech Point: Historický vývoj a současná podoba*. 1. vyd. Praha: Cevro Institut. 2015. 98 s. ISBN 978-80-87125-30-4.
- Kolektiv autorů. *Datové schránky: Historický vývoj a současná podoba*. 1.vyd. Praha: Cevro Institut, 2015. 136 s. ISBN 978-80-87125-29-8.
- LOCHMANNOVÁ, A. *Veřejná správa. Základy veřejné správy*. 1. vyd. Prostějov: Computer Media s.r.o., 2017. 116 s. ISBN 978-80-7402-295-1.
- LIDINSKÝ, V., ŠVARCOVÁ, I., BUDIŠ, P., LOEBL, Z., PROCHÁZKOVÁ, B. *eGovernment bezpečně*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2008. 160 s. ISBN 978-80-247-2462-1.
- MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v českém právu*. 1. vyd. Praha: Linde Praha. 2006. 244 s. ISBN 80-7201-614-8.
- MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice: Právní a technologické aspekty*. 2. vyd. Praha: Leges. 2012. 464 s. ISBN 978-80-87576-36-6.
- MATES, P., MATULA, M. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. 3.vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. 112 s. ISBN 80-7079-407-0.
- PRŮCHA, P. *Veřejná správa a správní právo*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2014. 303 s. ISBN 978-80-86775-29-6.
- SMEJKAL, V., VALÁŠEK, M. *Jak na datovou schránku: Praktický manuál pro každého*. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. 197 s. ISBN 978-80-86131-80-1.

- ŠTĚDRONĚ, B., HŘEBÍKOVÁ I. *Občanské soudní řízení sporné a využití informačních technologií a právních informačních systémů: (e-justice)*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. 272 s. ISBN 978-80-7201-714-0.
- ŠTĚDRONĚ, B. *Úvod do eGovernmentu v České republice: Právní a technologický průvodce*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. 172 s. ISBN 978-80-87041-25-3.
- SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR*. 1. vyd. Praha: ABF, a.s., 2009. 176 s. ISBN 978-80-86284-78-1.
- ŠPAČEK, D. *eGovernment – cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení*. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2012. 258 s. ISBN 978-80-7400-261-8.
- VAVROCHOVÁ, S., ČEJP, V., ŠTĚPÁNKOVÁ, M., SAMKOVÁ, B., PŘICHYSTAL, A. *Vzdělávání v eGovernmentu*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola manažerské informatiky, ekonomiky a práva, a.s. 2014. 103 s. ISBN 978-80-86847-74-0.
- VANÍČEK, Z., MARCHAL, S. A., PROKEŠ, J., ŠTĚDRONĚ, B. *Právní aspekty eGovernmentu v České republice*. 1. vyd. Praha: Linde Praha. 2011. 200 s. ISBN 978-80-7201-855-0.

Právní předpisy:

- Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení)
- Zákon č. 368/1990 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí
- zákon č. 384/1990 Sb., o vymezení působnosti České a Slovenské federativní republiky ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti
- Zákon č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech
- Ústavní zákon č. 542/1992 Sb., o zániku federace
- Zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii
- Zákon č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech
- Zákon č.365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy
- Zákon č. 500/2004 Sb., správního řádu
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách
- Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění
- Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů

- Zákon č.300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů
- Zákon č.111/2009 Sb., o základních registrech
- Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob
- Zákon č. 139/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů
- Zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce
- Zákon č. 222/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů
- Vyhláška č. 54/2008 Sb., o způsobu předepisování léčivých přípravků, údajích uváděných na lékařském předpisu a o pravidlech používání lékařských předpisů
- Vyhláška č. 84/2008 Sb., o správné lékařské praxi, bližších podmínkách zacházení s léčivými v lékárnách, zdravotnických zařízeních a u dalších provozovatelů a zařízení vydávajících léčivé přípravky
- Vyhláška č. 364/2009 Sb., o seznamu obecních úřadů a zastupitelských úřadů, které jsou kontaktními místy veřejné správy
- Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 323/2013 Sb., o náležitostech formulářů na podávání návrhů na zápis, změnu nebo výmaz údajů do veřejného rejstříku
- Vyhláška č. 172/2015 Sb., o informační povinnosti příjemce potravin v místě určení
- Vyhláška č. 236/2015 Sb., o stanovení podmínek pro předepisování, přípravu, distribuci, výdej a používání individuálně připravovaných léčivých přípravků s obsahem konopí pro léčebné použití

Internetové zdroje:

- Aktuálně.cz. Evropa mohutně investuje do své digitální budoucnosti. Češi ale zatím v eGovernmentu zaostávají. [online]. [cit. 7.3.2019]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/evropsky-parlament/mapa-digitalizace-eu/r~7e70f60a3cd111e7a83b0025900fea04/>

- BusinessInfo.cz. Datové schránky. [online]. [cit. 21.2.2019]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/datove-schranky-ppbi-51258.html#!>
- Czechia. Elektronická značka. [online]. [cit. 7.3.2019]. Dostupné z: <https://napoveda.czechia.com/clanek/elektronicka-znacka-886/>
- Czech Point. *Kontaktní místa*. [online]. [cit. 11.2.2019]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/public/verejnost/co-jak-kde/plzensky-kraj/>
- Česká pošta. Služby Czech Point. [online]. [cit. 16.2.2019]. Dostupné z: <https://www.ceskaposta.cz/sluzby/egovernment/czechpoint/sluzby-czechpoint#zivnost>
- Český statistický úřad. Registr osob. [online]. [cit. 22.1.2019]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/registr_osob
- Český úřad zeměměřičský a katastrální. Výroční zpráva Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního za rok 2017. [online]. [cit. 27.1.2019]. Dostupné z: <https://www.cuzk.cz/Aktuality-resort/2018/Vyrocnizprava-2017/vyrocnizprava-final.aspx>
- Datové schránky. Statistika k 17.2.2019. [online]. [cit. 24.2.2019]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/o-datovych-schrankach>
- Deník veřejné správy. Základní zásady činnosti správních orgánů v novém správním řádu I. [online]. [cit. 3.3.2019]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6218190>
- Egovernment.euweb. eGovernment. [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <http://egovernment.euweb.cz/index.html>
- eRecept. O Receptu. [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: <https://www.epreskripce.cz/e-recept>
- eRecept. Legislativa. [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: <https://www.epreskripce.cz/legislativa>
- eRecept. Jakými způsoby je možné získat od lékaře identifikátor elektronického receptu?. [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: <https://www.epreskripce.cz/jakymi-zpusoby-je-mozne-ziskat-od-lekare-identifikator-elektronickeho-receptu>
- eRecept. Jaké jsou výhody eReceptu. [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: <https://www.epreskripce.cz/jake-jsou-vyhody-ereceptu>

- eIdentita. Občanský průkaz s čipem. [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: <https://info.eidentita.cz/eop/>
- Ministerstvo vnitra České republiky. Odbor eGovernmentu. [online]. [cit. 2.2.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/odbor-egovernmentu.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky. Obecná informace k Registru obyvatel. [online]. [cit. 27.1.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obecna-informace-k-registru-obyvatel.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky. Základní registry. [online]. [cit. 22.1.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zakladni-registry-zakladni-registry.aspx>
- Ombudsman veřejný ochránce práv. Principy dobré správy. [online]. [cit. 3.3.2019]. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/principy-dobre-spravy/>
- Ministerstvo práce a sociálních věcí. Elektronická neschopenka přehledně. 2018 [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/files/clanky/34652/Elektronicka_neschopenka_prehledne.pdf
- Ministerstvo vnitra České republiky. Czech Point. [online]. [cit. 6.2.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/czech-point-czech-point.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky. Transparentnost veřejné správy. [online]. [cit. 3.4.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/spravni-pravo-1-13w-kolman-pdf.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky. Datové schránky. [online]. [cit. 24.2.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/datove-schranky-datove-schranky.aspx>
- PostSignum. Slovníček pojmů. [online]. [cit. 7.3.2019]. Dostupné z: http://www.postsignum.cz/slovnicek_pojmu.html
- Resortní strategie pro rozvoj – eJustice. [online]. [cit. 13.2.2019]. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/5-zasedani-rvis-priloha-c-5-ejustice-2020-v-1-0.aspx
- Ministerstvo vnitra České republiky. eSbírka a eLegislativa. [online]. [cit. 26.2.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/esbirka-a-elegislativa.aspx>

- Justice.cz. Oficiální server českého soudnictví. [online]. [cit. 27.2.2019]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/Uvod.aspx>
- Portal justice. ePlatební rozkaz. [online]. [cit. 1.3.2019]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/ejustice/platebni-rozkaz.html>
- Podnikatel.cz. Ministerstvo spustilo veřejný portál infoData. [online]. [cit. 27.2.2019]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/ministerstvo-spustilo-verejny-portal-infodata/>
- infoDeska. Elektornická úřední deska resortu justice. [online]. [cit. 27.2.2019]. Dostupné z: <https://infodeska.justice.cz/>
- European e-justice. Hlavní strana. [online]. [cit. 28.2.2019]. Dostupné z: <https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=cs>
- Euroskop.cz. ČR je ve vyspělosti eGovernmentu 50. na světě. [online]. [cit. 7.3.2019]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9002/27725/clanek/cr-je-ve-vyspelosti-egovernmentu-50-na-svete/>
- ISVS.CZ. Jaké jsou naše datové schránky v porovnání s dalšími zeměmi EU? [online]. [cit. 8.3.2019]. Dostupné z: <http://2011-2015.isvs.cz/jake-jsou-nase-datove-schranky-porovnaní-dalsimi-zememi-eu/>
- Poslanecká sněmovna České republiky. Digitalizace státní správy v evropských zemích. [online]. [cit. 11.3.2019]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=138260>
- Policie. Policie České republiky – Služba cizinecké policie. [online]. [cit. 20.3.2019]. Dostupné z: https://www.policie.cz/clanek/oznamovani-ubytovanych-cizincu-ubytovatelem.aspx?fbclid=IwAR3yqDG6AxcMcjJdDmP2QqPOyr1s8Fi_Pz82O2xD3P_7FbTQbv7cU8lRxDg
- Ministerstvo vnitra České republiky. Strategický rámec rozvoje [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategicky-ramec-rozvoje.aspx>
- Smart Administration. O Smart Administration. [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/o-smart-administration-smart-administration.aspx>

- Smart Administration. Cíle Smart Administration. [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/cile-smart-administration.aspx>
- Smart Administration. Hexagon efektivní veřejné správy. [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/hexagon-efektivni-verejne-spravy.aspx>
- Smart Administration. Financování realizace Strategie. [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/clanek/clanek/clanek/financovani-realizace-strategie.aspx>
- Smart Administration. Legislativa. [online]. [cit. 17.1.2019]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/smart-admin-web-legislativa-legislativa.aspx>
- Správa základních registrů. O SZR. [online]. [cit. 22.1.2019]. Dostupné z: <http://www.szrcr.cz/sprava-zakladnich-registru>
- Správa základních registrů. Registr osob. [online]. [cit. 22.1.2019]. Dostupné z: <http://www.szrcr.cz/registr-osob>
- Správa základních registrů. Registr územní identifikace, adres a nemovitostí. [online]. [cit. 25.1.2019]. Dostupné z: <http://www.szrcr.cz/registr-uzemni-identifikace-adres-a-nemovitosti>
- Veřejný rejstřík a Sběrka listin. Podání do veřejného rejstříku. [online]. [cit. 27.2.2019]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/podani>

Seznam tabulek a grafů

1. Tabulka: Vydané výstupy z Czech POINT v jednotlivých letech

1. Graf: Vývoj počtu přístupů do aplikace Nahlížení do KN

2. Graf: Pracoviště Czech POINT

3. Graf: Počet odeslaných datových zpráv v jednotlivých letech

4. Graf: Počet zřízených datových schránek

5. Graf: Autorizovaná konverze dokumentů poskytnuté občanům prostřednictvím kontaktních míst Czech POINT (v tis.)